

magasles

440 Ft – Előfizetőknek: 325 Ft

2006. szeptember – IV. évfolyam 9. szám

Míves vadászfegyverek

Chevrolet Captiva

Gondoljunk a télre!

**Őztrófeák
kikészítése**

A fegyverbiztosítókról

Új bevételi forrás?

Árvízi utóhatások

444 Marlin tesztje

Kié a vad?

A hónap tölténye:

6,5x54 mm

A pörkölt örök!

Tiszta élmény

Fényes kilátások

A triplételes optikai HD-ED technológiával a 34x digitális világítással lehetővé teszi, hogy a világító szűrővel napos, erőteljesen szűrt fényt egyúttal a lehető legvilágosabban, tökéletesen látható X-Memory Effect segítségével a 7x-es típusú optikákkal, a tisztán átlátszó fémrepedő szarkocsi iparvezetői utah az utólagos használati élményekkel együtt.

SWAROVSKI OPTIK

www.swarovskioptik.com

Ficsor Autóház Kft.

1106 Budapest, Fehér út 7
H.P.: 9:00-18:00, Sz: 9:00-13:00
Tel.: 06 1 262 11 22
Fax: 06 1 262 66 10
E-mail: teruggumi@ficsor.hu
Web: www.ficsor.hu

Vadásztól Vadászoknak
TEREPGUMIK ÓRIÁSI KEDVEZMÉNNYEL!

2. olosz teruggumispecialista gyár kizárólagos forgalmazójától

Simex Minta
Kaiman Terrain Kougar Country Kobra Trac

Nehéz terepre -sárba, Magyarországon egyedülálló 17-20 mm mintamélység

Ahol eddig elakadtatok, ott most nem fogtok!

Féltérep mintázatok:

14"- 17.990 Ft-tól
15"- 18.990 Ft-tól
16"- 18.990 Ft-tól

24 órás házhozszállítás az országban bárhová!

Trakter

14.990 Ft
Yokohama 235/80 R16
Bridgestone 0-694
11.990 Ft-tól
13" Wurlberg, Trabant, Lada, stb.

Erről olvashat

Vadászmozaik	24, 28, 35, 37, 38
A Hivatásos Vadászok Országos Szakmai Versenye	4
Míves vadászfegyverek a 15. századtól napjainkig.	5
Minőség és választék: Recknagel	18
Öt új távcső vadászoknak	25
Felmérés – tanulságokkal	34
Szeptemberben vadászható	38
Erdőn, mezőn / Áradások után, szarvasbögés előtt Gemencben / Kammermann Péter beszélgetett Gyöngyös Istvánnal	6
Barta István: Vadföldgazdálkodás 7. / Gondoljunk a télre!	14
Trófea / Balogh János: Őztrófeák kikészítése	10
Lőpor / Kovács László: A hónap története / Nostalgiaélmény	20
Ugray Tamás: Fő a biztonság!	22
Balogh János: Gyorsteszt / 444 Marlin (11x56,5 R)	29
Múltidéző / Dr. Tóth Zsigmond: Vadászati érdekességek hetvenöt évvel ezelőtt.	26
Négy keréken / Kasza László: A sokoldalú Captiva	30
Gasztronómia / Detrich János: A pörkölt örök!	32
Dr. Vadász / Dr. Czerny Róbert: Kié a vad?	36
Vadászpiac	39
Börze	47
Kedvezménykuponok	48
Terjesztő partnereink	49
Előzetes / Októberi számunkból!	50

A címlapon Halmi Péter Pál felvétele látható.

Ebben a lapszámunkban az alábbi partnereinkről talál bővebb információt

Budapesti Távcső Centrum.	35, 48	Hanyi Vadászbolt	48	Soltész Károly	35
Compass-Sport	23, 48	Hungaro-Arms	17	Sólyom Fegyverjavító	35
Diana Szakképző Iskola	35	Leitz Hungary	51	Steelvent Kft.	21, 48
Diana Siófok Vadászbolt	21	Lőrincz és Fia Kft.	48	Swarovski Optik	2
Drilling Vadászbolt	48	Mobilker 2000 Kft.	48, 51	Szent Hubertus Vadászbolt	48
Farkas Péter	47	Nike-Fiocchi	17	Szente Péter	47
Ficsor Autóház	2	Nikon Kft.	52	Szücs és Zsóka Bt.	17
Frommer Kft.	48	Novák Optika	15	Várerdei Kft.	21, 48
Géringér Autó Kft.	25	Oryx Vadászbolt	18		

Immáron hetedik alkalommal tartották meg a Hivatásos Vadászok Országos Szakmai Versenyét. Az Ópusztaszeren megrendezett kétnapos szakmai vetélkedőn tizenkilenc megye legjobb hivatásos vadászai mérték össze tudásukat.

A Hivatásos Vadászok Országos Szakmai Versenye

2006. augusztus 3–4., Ópusztaszer

A csütörtöki megnyitó után a pénteki versenyen a gyakorlati megmérettetés volt a főszerep. A tesztfeladatok kitöltésével összesen 100 pontot lehetett szerezni. A feladatsor színvonalát, illetve nehézségi fokát nagyon jól tükrözi, hogy a legmagasabb elért pontszám 75 volt, amelyet két versenyző teljesített.

A versenyzők az Ópusztaszeri Vízügyi Vt. területén kezdhettek hozzá a gyakorlati feladatok elvégzéséhez, amelyek között nem volt ritka az új – korábbi versenyeken feladatként nem szereplő – gyakorlati elem sem. Ilyen volt a zsákolási feladat, amely egy adott takarmánymennyiség (kb. 20 kg búza) zsákba történő felszedését, majd mintegy 30 méteres távolság ezzel történő lefutását jelentette. Mindez persze időre történt, és ami még nehezebbé tette a dolgot, hogy csak az a versenyző kapott pontot, aki másfél percen belül teljesítette a feladatot.

Szerencsésnek mondhatta magát, aki a „kerékcseré” előtt lőhett célba kispuskájával, mert neki még nem remegett a fáradtságtól a keze. A parancsnoki UAZ-on kereket cserélni ugyanis csöppet sem könnyű feladat. A 20 rovar felismerésére 10 perce volt az indulónak, amelynél jóval könnyebb feladatnak ígérkezett egy vadnyom azonosítása, vagy éppen egy nagyvad – trófeája alapján történő – elbírálása. Ez utóbbira állásonként 5 perc állt rendelkezésre, és összesen 4 álláson kellett különböző fajú és korú nagyvadtrófeákat elbírálni. Egyeseknek nem kis fejtörést okozott a különböző fás- és lágyszárú növények felismerése, amelyekből összesen 30-at kellett meghatározni, de a madárhangok, a tojások és a hullatékok is feladták a leckét.

Nagyobb sikert aratott a résztvevők körében a nagygolyós fegyverrel való lövészet, a koronglövészet, a szózkészítés vagy éppen az igazoltatás, amelynél nagyon fontos volt a versenyző fellépése, határozottsága, szakszerűsége és kommunikációs készsége.

A nap végére, miután a versenyzők teljesítették feladataikat, a szakmai bizottság vette át a munkát, hogy az elért pontszámokat összesítse. A „hazaiak” nagy öröme az idei győztes ismét a Csongrád megyét képviselő Szabó Tamás lett, megelőzve a dobogó második helyére kerülő Bándi Attilát, aki Nógrádból, és a harmadik helyezett Hajzer Szabolcsot, aki Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből érkezett.

Bozó Tamás

Rejtett ritkaságaink

Míves vadászfegyverek a 15. századtól napjainkig

Időszaki kiállítás 2006. július 29-től november 26-ig a Magyar Nemzeti Múzeumban

A kiállítás az alábbi témakörökre épül: lőpor nélküli vadászat, nagyvad vadászata, apróvad vadászata, afrikai vadászat, vízi vad vadászata, fegyverrecek és híres személyek vadászfegyverei, a céllövés gyakorlásának fegyverei, magyar készítésű vadászfegyverek. A kiállítást a múzeum rendkívül gazdag festmény-, grafika-, metszet- és fényképgyűjteményéből több tucat vadászjelenetet ábrázoló műtárgy egészíti ki. A kiállított tárgyak között a vadászpuskákhoz tartozó felszerelési tárgyak és egyéb kiegészítők is bemutatásra kerülnek.

A Magyar Nemzeti Múzeum Fegyvertárának egyedülálló kincseiből a Vadászati Világkiállítás alkalmából 1971-ben már nyitottak tárlatot. A nemzetközi elismerést kivívó kiállítás pompásan berendezett vadásztermeken keresztül vezette az érdeklődő nagyközönséget. Az azóta eltelt 35 évben számos vadászfegyverrel bővült a múzeum anyaga, melyeket most tekinthetnek meg a látogatók.

A kiállítás egyik nem titkolt célja, hogy bizonyítsuk: a vadászok szeretik és védik a természetet, tevékenyen hozzájárulnak az adott terület, régió faunája – és flórája – egyensúlyának fenntartásához.

A Magyar Nemzeti Múzeum Nagy sikerű tárlatsorozatának harmadik kiállítása fél évezred pompás vadászfegyvereit mutatja be. A tárlat 4 hónapos nyitva tartása alatt különleges programokkal, előadásokkal várja az érdeklődőket.

A kiállításhoz kapcsolódó előadások

Szeptember 13.: **Bozóki László** ex „fehér vadász”: *A kafferbivaly és vadászata*; **Kászoni Zoltán** vadászíró: *Vadászatok Medveországban* (Erdély).

Szeptember 27.: **Kovács S. Tibor** fegyverszakértő, a kiállítás rendezője szakvezetése.

Október 11.: **Takács Viktor** vadászfilmés és **Homolya László**, a 2003. és 2005. évi szarvasbögő Európa-bajnok vetített előadása: *A vadhívás fortélyai*.

Október 25.: **Haszon Gábor** vadász-fotós: *Egy képvadász feljegyzései – Afrikai diaporáma*; **Kolláth József** vadász vetítése és előadása: *A kiteljesedő Krüger Nemzeti Park*.

November 8.: **Bozóki László** ex „fehér vadász”: *A kafferbivaly és vadászata*.

November 22.: **Kovács S. Tibor** fegyverszakértő, a kiállítás rendezője szakvezetése.

Az előadások szerdánként 16 órától kezdődnek, a kiállítás belépőjegyével látogathatók.

Bővebb információ: Juhász Sándor, 1/32-777-62, 20/982-15-86, juhasz.sandor@hnm.hu.

Áradások után, szarvasbögés előtt Gemencben

Kammermann Péter

Ma már napi rendszerességgel kapunk információt a nagyvilágban történt természeti történésekről: legyen az akár özönvízszerű esőzés, földrengés vagy áradás. Azonban arról, hogy ezek után hogyan tér vissza a hétköznapi élet a károsodott területre, általában már nem szól a fáma. Ennek már magából kifordult világunkban kevés a hírértéke... Az áradások előtti, alatti és utáni tennivalókról, az értékes állományt érintő tapasztalatokról beszélgettünk Gyöngyös Istvánnal, a Gemenc Zrt. Szekszárdi Erdészetének pörbolyi fővadászával.

1988-tól, amióta a jelenlegi helyén a klasszikus gemenci ártéren teljesít szolgálatot, több jelentős áradást is átélte. A jelentős áradást itt és most nemcsak centiméterekben kell érteni, hanem amikor már a vadászházban is bent van a víz! Ilyen volt az 1991. augusztus 10-én 875 cm-rel, 1997. július 26-án 884 cm-rel, 2002. március 29-én 844 cm-rel, ugyanazon évben augusztus 22-én 943 cm-rel, valamint 2006. április 8-án 952 cm-rel tetőző dunai árhullám.

Menekült a vad

Az eddigi tapasztalatok figyelembevételével sora vettük a vad menekülési lehetőségeit. Az elődök szerkezetileg úgy alakították ki az erdőket, hogy a töltést elérő „túlélők” erdőbe tudjanak kiváltani, azaz biztonságos otthonderületre menekülhessenek a víz elől. Az összefüggő – mintegy 18 000 hektáros területen – több régi vadmentő domb is van, és a 2002-es áradás után is épültek újak a felhagyott erdész- és vadászházak amúgy is megemelt alapjaira. Az ártér változatos mikrodomborzatán több helyen is vannak kisebb magaslatok, domborulatok, göröndök, 50-100 négyzetméteresek, amelyek ilyenkor

vadmentő dombként funkcionálnak. Ezekre is a fővadász hívta fel a figyelmemet, rögtön meg is említve jó néhányat. Igaz, ezeket jelenleg nem tartják nyilván vaddombként, csak a szakavatott szemek veszik észre őket.

Az említetteken kívül léteznek még körtöltésekkel, nyúlágakkal körbezárt területek, amelyek a kisebb áradásokat elbírják, de az utóbbi három nagy víznek ezek sem tudtak ellenállni. Ezeket egykor a környező falvak gazdái emelték az ártéri szántók védelmében.

Gyöngyös István tapasztalatai szerint a víz emelkedésével a vad a természetes útvonalat követi. Azt, amelyiket napi rendszerességgel végigjár. Ha azonban elveszíti a fonalat, akkor megy, amerre gondolja. A vaddisznó kondák ugyan összetartanak, de nehezen viselik el egymást a dombokon. Előbb-utóbb, ha nem elég nagy a domb, valakinek mennie kell. Az internetes vízállás-előrejelzéseknek köszönhetően már kalkulálható, mekkora áradásra lehet számítani. Ilyenkor elterelő etetésekkel a vadmentő dombokon található szénaetetőket feltöltik, és nagyobb mennyiségű kukoricát szórnak szét. Amikor a víz ideér, már valamennyire szoktatva van a vad.

Ladikban a takarmány

Gyöngyös fővadász rendszeresen hord be ladikkal a tetőzés ideje alatt is takarmányt. Ám a dombok megközelítésének külön tudománya van. Már messziről le kell állítani a csónakmotort, és csöndben evezve lehet csak odacsorogni. Ez a manőver, így leírva, egyszerűnek tűnik, de amikor hömpölyögve húz a víz, és mindenhol ágak, rönkök lebegnek a víz felszínén, akadályozva a többszányi takarmánnyal megterhelt csónakot, bizony embert próbáló feladat kerekedik. Előfordul, hogy egyáltalán nincs vad a dombokon. A vad legfőbb ellenségének az embert tekinti. Amikor meglátja, azonnal a vízbe ugrik és fejvesztve menekül. Sajnálatos módon vannak „katasztrófaturisták”, akik kenuval, kajakkal járkálják a területet egy-két jól sikerült fotó reményében. Nem is gondolják végig, mekkora kárt okozhatnak ezzel! Mivel a terület hatalmas, nincs mód és lehetőség arra, hogy a szakszemélyzet rendszeresen ellenőrizze az illegális behatolókat.

2002 augusztusában és 2006 márciusában is először az áthaladó vonatok sebességét csökkentették, majd teljes útzárat rendeltek el a Baja–Pörboly közötti ártéren áthaladó 55-ös főúton. Az ártéren kima-

gasló, mesterséges vadmentő dombként funkcionáló műút és vasúti töltés beváltotta a reményeket.

A lassan haladó vonat elől éppen csak hogy elhúzódtak a vadak, majd rövid idő után visszatértek. Itt terített asztal várta őket, mivel rendszeresen szórtak ki kukoricát. Gyöngyös István megfigyelése szerint itt is tetten érhető volt a szarvasok félelme az embertől. A vadászházhoz bevezető út kis magaslatot képez, itt 2002 augusztusában megszorult körülbelül 200 szarvas. A műúthoz közelebbi részen a tapasztalatlanabb borjak voltak, majd hátrébb a tehenek, spiszerek, ünők, míg leghátul a bikák, de azok is szinte kor szerint megosztva. Azaz az embermozgástól való félelem még ilyenkor is sorrendet állít fel.

Még az a vad sem mindig éli túl e nehéz időszakot, amelyik a szárazulatokon vészeli át az áradást. Ha hideg eső esik, akkor a dombokon sárban fekszenek napokon keresztül. A napos idő természetesen növeli a túlélési esélyeket.

Mindig levonul

Az áradások, hol gyorsabban, hol lassabban, de mindig levonulnak Európa legnagyobb összefüggő ártéri erdejéről. A vadászati berendezésekben, az el-

pusztult vadban keletkezett kár csak nehezen mérhető fel. A különböző áradások más és más vadfajokat veszélyeztetnek. Amennyiben tavaszi az áradás, akkor a malacszaporulat van nagy gondban, ha nyári az áradás, az abban az évben későn született malacokat és a pár hónapos borjakat veszélyezteti a víz. Kevesen gondolják, de az egyik legfontosabb tényező az áradások alkalmával a víz hőmérséklete. Ha kora tavasszal érkezik az ár, akkor általában 5-10 fokos a víz, ha nyáron, akkor 18-20 fokos is lehet. István tapasztalata szerint a vad veszélyhelyzetben igen kitartó. A vaddisznók hosszú ideig elúszkálnak a langyos vízben, a szarvasok, mivel hosszú a lábuk, elácsorognak egy helyben. Itt is vannak természetesen kivételek. Csónakos területellenőrzésen többször előfordult már, hogy a vadmentő dombotól távol, a nyiladékokon látott úszni kocát sül-dőkkel, malacokkal. Azóta sem tudni, honnan jöttek és hová mentek...

Mi történik akkor, ha levonult az ár? Ha tavaszi áradás jött, akkor rövid időn belül beköszönt a szúnyogos időszak. A gyorsan felmelegedő, visszamaradt vizekben, pocsolyákban, keréknyomokban kikelnek a szúnyoglárva, és zümmög az erdő.

Érdekes módon csak a nőstény szúnyogok táplálkoznak vérrel, mivel a hímek szájszerve alkalmatlan a bőr átszúrására. Ekkor jön a második gyötrelmes időszak a gímszarvasoknak és a vaddisznóknak. A gím tarvadak a nehézvérmes időszakban vannak. Az elléshez biztonságot nyújtó sűrűkre van szükségük, de ezeket a helyeket kedvelik a szúnyogok is. Az ellés után a tehén a borját az ártéri réteken, kaszálókon vagy a töltésoldalon próbálja elfektetni. A gyenge borjakat alaposan meggyöttrik a vérszívók. Később, a nyári időszakban újra csapatokba verődnek a szarvasok, tehenek, borjak vegyesen. A tehenek keresik a vízállásos, nyílt részeket, ahol kevesebb a szúnyog, jár a levegő, valamint testük legérzékenyebb részei, a hasuk alja és a lábuk vízben lehet. Legszívesebben egész nap bent állnak az enyhébb adó hús vízben. Kevesebbet táplálkoznak, ezáltal csökken a termelt tejmenyiség, a borjúnak sem jut elég, a szúnyogok folyamatosan gyöttrik a vékony bőrű utódokat – a következmény egyértelmű.

Az agancsfelrakás ideje a gímeknél a tavasz és a nyár, ha ez találkozik a szúnyoginvázióval, akkor bizony hatványozottan megkeseredik a barkás agancsú bikák élete. A barka egy finom bőrszövet,

amelyet dúsan hálózna be a véredek. István videofelvételt mutatott, ahol a bikacsapat tagjai körbekerbe járnak, és közben rázzák az agancsok fejüket, mint a bolondok, hogy szabaduljanak az agancsra tapadó vérszívóktól. Ez bizony néhány esetben az azévi agancsfelrakáson is meglátszódhat.

A vízben állva legelik a terméseket, a víz felszínén lévő növényeket. Az áradás visszavonultával, amikor is az iszap lerakódik a növényekre, a sáros hajtásokat nem legelik le. Ilyenkor nincs sarjűfű sem, így az alsó lombkoronaszintből veszik fel táplálékuk nagy részét.

Gyöngyös István tapasztalata szerint az áradások után a táplálékhiány és a stressz miatt kondícióvesztés következik be. Kilátszanak a bordák, a csípőcsont, valamint a gerincvonal. Többször előfordult már, hogy külső jegyek alapján jó kondícióban lévő állatnál a zsigerelésnél derült ki, hogy egy tenyérnyi részen letapadt a tüdő a bordákhoz, ami a ki nem gyógyult tüdőgyulladásra vezethető vissza. Igaz az is, hogy a csodálatos, buja ártéri vegetációban hamar magára talál a vad és gyorsan „regenerálódik”.

Augusztus huszadikára mindennek rendben kell lenni a vadászterületen. A nyiladékokat, barkácsolútat, cserkészutakat gépi és kézi erővel letaka-

ritják a víz által megterített uszadéktól, szuszalytól. A víz sodrásával elmozdított, „áthelyezett” magaslesek is visszakerülnek az ígértes bögőhelyekre. A réteket lekaszálják, természetesen csak ott, ahol ezt a víz megengedi. Itt zöldellhet a sarjűfű, csalogatva a szarvasokat.

Két egyforma árvíz nincs, mindig más és más szituációkat hoz magával a hömpölygő folyam, más a hőmérséklet és más az időjárás, és más a vám is, amit kivet.

Ahogy egy picit hűl a levegő, a ködben, párában úszó holtágak mentén megszólal az idej első, és beleordítja a nagyvilágba a fajfenntartás e vadászszívet megdobogtató ősi dallamát, a szarvasbögést.

Gyöngyös István gemenci fővadász ilyenkor felledve minden áradás okozta gondot és problémát, a gemenci erdő legnagyobb vadászünnepére, a szarvasbögésre készül.

Tudta-e...

... hogy a csapos, tehát első, ág nélküli agancsát viselő vadat német neve után nálunk gyakran spisszernek (Spiesser) nevezik?

Őztrófeák kikészítése

Balogh János

Az őztrófeák kikészítésének első fázisai már általában az elejtés helyén, kint a vadászterületen megtörténnek. Ez pedig nem más, mint a trófea „védelme”! Igyekezünk megóvni zsigereléskor, az autóba való fel-lepakolásakor, a szállításkor keletkező sérülésektől. A fémplatóhoz verődő vagy a vadszállító rácsról lelógó, a kocsí gumiköpenyéhez, az aszfalhoz súrlódó agancs komoly értékvesztést szenvedhet el. A legjobb a helyszínen eltávolítani a fejet, és egy olyan helyet találni a járművön, ahol nem érheti károsodás.

(Nagygyörgy Péter felvétele)

A koponya leválasztása a törzsről

Billentsük előre a vad fejét, majd vágjuk át a tarkónál – megkeresve az első csigolyát – a bőrt, izomzatot, illetve körbe az egész nyakat, és egy határozott mozdulattal csavarjuk meg a koponyát. Ha szükséges, késünkkel segítsünk rá.

A koponya lenyúzása, a szem és az agyvelő eltávolítása

Teljesen mindegy, hogy végezzük el a fejbőr lefejtését, a szájníylás és a tarkó vagy az orr és a hát vonalát követve. A bőr lenyúzása után távolítsuk el az alsó állkapcsot, a szemgolyókat, az izomzat egy részét, a faggyúmaradványokat és az agyvelőt.

A szemgolyókat óvatosan egy rövid pengéjű késsel vágjuk körbe, húzzuk meg kifelé, hogy át tudjuk vágni a koponyába vezető szemidegeket.

Az egyik legfontosabb mozzanata a kikészítésnek az agyvelő eltávolítása. Ha ezt nem végezzük el alaposan, akkor a zsírtalanítási és fehéritési részfeladatokat megnehezíti. Ehhez a művelethez kaparókanalet vagy kaparóhorgot – vagy egy erős csavarhúzó – használunk, amivel az öreglyukon keresztül benyúlva, a velőt körkörös mozdulatokkal pépesre törjük, majd vízsugárral kiöblítjük.

Vértelenítés

A régebbi szakirodalom ezt a feladatrészt 10-15 órában határozta meg, ha biztosítva volt a víz átfolyatása vagy többszöri cseréje. Az egész folyamat 5 perc alatt elvégezhető nagy nyomású vízsugárral (sterimóval, slaggal). A lenyúzott koponyát támaszszuk ki a művelet elvégzésekor.

Kifőzés

A legkényesebb mozzanata a kikészítésnek. A legtöbb sérülés ilyenkor következik be a trófeán, ezért elvégzése körültekintést igényel. A koponyát tiszta, vegyszermentes vízzel felöntött edénybe állítjuk úgy, hogy az agancstőcsontokat még ellepje, de a koszorúkat már ne. A lefőzést közepes lángon végezzük, a forráskor keletkezett habot szedjük le, az elpárolgott folyadékot pótoljuk. Többször ellenőrizzük az orrcsontokat, nehogy szétfőjenek.

Ha időnk engedi, célszerű egyszer lecserélni a főzővizet, így a zsírtalanítást is elvégezzük. A koponya, akkor válik tisztíthatóvá, ha egy nem túl éles késsel is eltávolítható a tarkórészek izomzata. A lefőzött trófeát, rakjuk hideg vízbe lehűlésig.

Trófea lehúsolása

A koponya letisztítását a külső felületeken kezdjük el, a hátsó koponyacsonti résszel folytatjuk, majd az orr környékével fejezzük be. A második fázis az agykamra, az orrjárat, a szegődrök kitarítása. Az orrjáratból távolítsuk el a porcot és az orrsővényt, amit egy csipesszel célszerű elvégezni. A rostacsontokat a kaparóhorggal összetörjük, majd kiszedjük. Ezt követően a koponyát stabilan megtartjuk – esetleg satuba szorítjuk –, és egy hosszú erős csavarhúzó segítségével átütjük az orrüreget, illetve az agykamrát elválasztó vékony porcot. Az átütéskor vigyázzunk az orrcsontra, mert könnyen megrepedhet vagy szétnyílhat. A fülcsontok kiszédését is csavarhúzóval vagy egy tompa hegyű, rövid pengéjű késsel végezzük. A hallócsontok helyén keletkezett részen és az öreglyukon keresztül a kaparóhorg segítségével tisztítsuk ki az agykamrát.

A koponyacsont lehúsolásának utolsó mozzanata, hogy folyóvízzel, gyökérkefével alaposan lesúroljuk.

Zsírtalanítás

A zsiroló Ultra pasztás vízbe helyezük a koponyát, és 5 percig forraljuk, majd hideg vízzel még egyszer mossuk át, és száraz helyen lecsepegtetjük. Ennél a munkafázisnál elvégezhetjük az agancs tisztítását is.

Fehérités

Legegyszerűbb a trófeát 33%-os hidrogén-peroxidba mártani, és a szerben hagyni 10-15 percet, majd ezt követően a koponyát tegyük árnyékos helyre.

A trófea utókezelése

A felületi karcolásokat a kifehéritett és megszáradt koponyán 100-as csiszolóvászonnal szüntessük meg. A szennyeződésektől megtakarított agancsot paraffinolajos ruhával átdörzsölhetjük, ezzel tompa fényt adunk a trófeának. Ellenőrizzük a fogak és az orrcsontok stabilitását. A kilazult fogakat, az esetleges repedéseket, töréseket pillanatragasztóval rögzítjük, a ragasztott részeket hintőporral tegyük látthatatlanná. ▶

A koponya leválasztása a törzsről

Az alsó állkapocs eltávolítása

(a szerző felvétele)

A szemgolyó eltávolítása

Vértelenítés erős slaggal

Koponya lehúsolása (a szerző felvételei)

A kifejertett koponya

Őzagancsalátétek, trófeák montírozása

Általában a trófeaalátétek kiválasztása egyéni ízlésen alapszik, mégis van egy-két kritérium, amelyeket érdemes figyelembe venni, hogy azok számára is nyújtson valamilyen szintű esztétikai élményt, akik egyébként a vadászattal nem állnak semmilyen kapcsolatban.

A trófeák „halálfejgyűjtemény” érzését csak úgy tudjuk elkerülni, ha harmonizálnak a környezetükkel, éppen ezért legyünk figyelemmel a helyiség berendezésére, a fal vagy tapéta színére és a bútorzatra. Egy „ultramodern” lakásban, ahol a berendezés világos színeivel vagy formáival eltér a megszokottól, alkalmazzunk egyszerű alakzatú, hasonló színű alátéteket. Az ilyen helyiségekben jó megoldás lehet a több ponton gyenge fényvel megvilágított dioráma is.

A kifejezetten vadászati jellegű lakásokba, sötét tónusú antik bútorzatú helyiségekbe lehetőleg faragott barna alátétekre montírozzunk. Így élesen elváló kontúrjával kifejezőbbé válik a sötét alapon kifejertett koponya. Használhatunk még rönkfából kifűrészelt alátéteket is, rajta hagyva a kérget, amelyet pácolhatunk vagy vékony lakkréteggel vonhatunk be. Feketére pácolt alátéteket ne használjunk, mert ezt afrikai és egyéb egzotikus vadfajok trófeáinál alkalmazzák.

A trófeák felszerelésénél a koponyacsontot nem kell feltétlenül összefurkálni – nagykoponyák esetében – ahhoz, hogy az alátétre montírozzuk. Az előre kimért helyre beütünk egy közepes méretű kampós szöveget, majd felszereljük a falra. A trófeát az öreglyukon keresztül felakasztjuk a beütött kampó-

(magasles)

Eszköztár

- egy hosszú és egy rövid orvosi csipesz
- 5-7 cm pengéjű kés
- kaparóhorog (horog hossza: 1,5–2,5 cm, szélessége: 2 cm)
- 100-as csiszolóvászson
- csavarhúzó, 20 cm-es fémrésszel
- 33%-os hidrogén-peroxid
- gyökérkefe, fogkefe
- zsíroló Ultra paszta

ra. Ennek a módszernek számtalan előnye van, nem sérül a koponyacsont az időnkénti fel-leszereléskor, karbantartáskor, és bármikor megnézheti, kézbe veheti egy-egy szakértő vadásztárs is. A félkoponyás változatnál viszont bonyolultabb a felszerelés, mert csavaroznunk kell. A csavart vagy az agykamrát és az orrüreget elválasztó csontos porcba illesztjük, vagy a homlokcsont és szemüreg találkozásának hajlatába. Felszereléskor kis fejű részöveget használunk, mert ezek nem rozsdásodnak. Rögzítéshez ragasztót ne használjunk, mert tönkreteszi a koponyacsontot és az alátétet is.

Nagykoponya, félkoponya vagy kiskoponya?

Bár ez megint ízlés dolga, de ha válaszolnom kell a saját magam által feltett kérdésre, akkor csak is nagykoponya. Szerintem az agancsos trófeákhoz hozzátartozik a teljes koponya is, azt levágni, megcsontítani számos ok miatt sem helyes. Az egyik érvem, hogy a kettéfűrészelt koponyacsont sokkal sérülékenyebb. A legfontosabb ok viszont az, hogy

(a szerző felvételei)

trófeáink nemcsak vadászati sikerjelképek, nemcsak személyes emlékeink őrzői, de tudományos értékeket képviselő tárgyak is, melyek megőrzése kötelességünk. Higgyük el, trófeáink túlélnek bennünket, és nem mindegy, hogy a hosszú évtizedek vagy esetleg évszázadok múltán mennyi információt őriznek meg, legfőképpen a kor és agancsalakulás ok-okozati összefüggéseit tekintve. Erre a legpontosabb válaszokat a nagykoponyák szolgáltatják.

Az agancsokat bíráló előtt színezni nem szabad, mert pontlevonással jár!

Őztrófea-alátét méretei

- hossza: 18–20 cm
- szélessége: 10–12 cm

A megadott méretek csak a koponyaalátétre vonatkoznak, az egyéb faragott motívumokra 1,5–3 cm-t számolhatunk.

Gondoljunk a télre!

Barta István

A vad többé-kevésbé felkészül a téli táplálékszegény időszakra, de arra – kevés kivételtől eltekintve – nem képes, hogy csupán a szervezetében felhalmozott tartalékaiból vészelje át a szűkös hónapokat. Felszaporodott vadlétszám esetén ugyanis az élőhelyek nem kínálnak megfelelő mennyiségű téli táplálékot. A vadföldgazdálkodás feladata a vegetációs idő alatt előállítani mindazt a takarmányt, amelyből a vadállomány téli ellátása biztosítható, illetve amellyel a természetes takarmánybázis kiegészíthető.

(magasles)

A növények többsége – élettani sajátosságai miatt – elpusztul vagy visszahúzódik a hideg idő beálltával, és minden esetben elveszti tápértéke javát. A fák lehullatják leveleiket, a lágyszárúak föld feletti hajtásai elfagynak, így a nyáron bőségesen rendelkezésre álló táplálékforrások hirtelen elapadnak. Ami marad, az csak jobb híján minősül tápláléknak, és csak arra elég, hogy a vad túlélését biztosítsa. A természetes eltartóképeségi szint fölé szaporodó vadállomány téli takarmányhiányának fedezete nem elképzelhető a nyáron „termő” növények vagy növényi részek etetése nélkül. A nyári és téli hónapok közötti időszak áthidalása pedig csak a takarmányok tartósításával oldható meg. Tekintsük át a tartósítás különböző módjait, azok előnyeit, hátrányait és a felhasználhatóság területeit!

Szénakészítés

A zöldtakarmány tartósításának leghagyományosabb módja a szárítás. A vad többsége elfogadja az átlagos minőségű réti vagy lucernaszénát, egyedül a gímszarvas ízlésének kielégítése kedvéért szükséges első osztályú lucernaszénát készíteni. A vadföldeken a lucerna kaszálásának időszaka május végétől szeptemberig tart. Az átlagos években három kaszálás történhet, az őszi, negyedik kaszálás csak ak-

kor válhat indokolttá, ha még ezután is biztosított a tövek megerősödése. Vadgazdálkodási szempontból a sarjadó lucerna értéke nagyobb a táblán, mint a bálákban, mert bógés idején a vad előszeretettel legeli a még zöld lucernát.

A kaszálást száraz időben, lehetőleg gyorsan kell elvégezni, hogy a széna száradása ne húzódjon el, és ne késleltessék az esetleges esők. A hosszú száradás a minőség rovására mehet, és növeli a levélkérgesítésből adódó veszteséget. A kaszálás utáni rendszerezéssel lehet elősegíteni a széna mihamarabbi száradását, de kisebb területeken a kazlas vagy állványos szárítás is alkalmas lehet. Üzemi méretekben a renden 14-16% víztartalomig száradt széna bálázása a legelterjedtebb gyakorlat. A víztartalom ilyen mértékű csökkenése száraz időben általában 3 napi szárítást jelent. A túl magas nedvességtartalom – akár a nem megfelelő szárítás okozza, akár az utólagos megázás – a széna minőségét rontó penészedéshez vezet, amely súlyos esetben használhatatlanná teszi a takarmányt.

A bálákban a széna tovább szárad, ezért azokat sokszor táblán hagyják, de mivel kikopik alattuk a lucerna, mégis érdemesebb a kész bálákat elszállítani. A kis, téglatest alakú bálák előnye, hogy kézi erővel is mozgathatók és jobban adagolhatóak, a na-

gyobb hengerek kezelése viszont jobban gépesíthető és gyorsabb. A bálákat a vad részére minden esetben meg kell bontani, a kötőanyagot pedig lehetőség szerint el kell távolítani. Az energiahordozók drágulásával a szellőztetési szénaszárítás gyakorlata kiszorulóban van. A manapság egyre jobban terjedő fóliázás megvédi a bálákban tárolt szénát, viszont költségigénye miatt használata a vadgazdálkodásban nem kifizetődő. A fóliatakarás alkalmazása akkor lehet indokolt, ha a penészedést megelőző vagy – szenázs készítése esetén – a savanyodást elősegítő adalékkal kezelt takarmány készítése a cél. A fóliába csomagolt bálák a borítás megsértése nélkül nehezen mozgathatók, ezért rendszerint a felhasználás időpontjáig a tábla szélén maradnak.

Tartósítás savanyítással

A humánélelmiszerek között is akad, amelyik savanyítva kerül az asztalra. Ezekhez hasonlóan a magas cukortartalmú takarmányok is tartósíthatók tejsavas erjesztéssel. A légmentesen lezárt takarmányban tejsavas erjedés indul be, amely korlátozza a bakteriális tevékenységet és megőrzi a takarmány tápértékét, ráadásul a legtöbb vad által kedvelt ízt kölcsönöz a szilázsnak. Az erjedés eredményeképpen a nehezen emészthető részek is feltáródnak. Az erjedés során hő keletkezik, de a gondosan elkészített – apróra vágott alapanyagokból összeállított és légmentesített – szilázs nem melegszik túl. A zárt silóban a szilázs akár évekig felhasználható marad.

Silótakarmányok megítélése

A mezőgazdasági gyakorlatban az állattartó telepek – különösen a szarvasmarhatelepek – táplálékigényének kiszolgálásában a savanyított takarmányok kulcsfontosságú szerepet játszanak. Ahhoz, hogy vadgazdálkodási szempontból megítélhető legyen a silótakarmányok fontossága, először meg kell ismerni a lehetséges előnyöket és hátrányokat. Vítathatatlan előny, hogy a vegetációs időszakban megtermelt zöldtakarmányból a tejsavas erjedés hatására hosszú ideig etethető, tartósított takarmány készíthető, amely segítségével a szűkebb időszakok veszteség nélkül áthidalhatóak. Az irányított savanyítás a takarmány minőségét, emészthetőségét javítja, a beltartalmi értékeket megőrzi, és a vadak is szívesen fogyasztják a nedvdús szilázst. A hátrányok között megemlíthető, hogy a szilázskészítés szakértelmet igényel, és mozgatása – betárolása, illetve kiosztása az etetőkre – gépi erő nélkül nagy volumenben nehezen megoldható. A kis beruházásigényű silók megbontása után folyamatosan kell feletetni,

NOVÁK optika optika optika

NOVÁK LAJOS
Zeiss gyártmányú
kereső- és céltávcsövek

1075 Budapest, Kármly krt. 3/A Telefon: (00-36-1) 267-9427
www.novakoptika.hu (00-36-1) 235-0500
E-mail: novakoptika@freemail.hu Tel./fax: (00-36-1) 268-1875

A ZEISS kereső-, cél- és éjszakai távcsövek a legszigorúbb előírások betartása mellett készülnek.

ellenkező esetben a takarmány megromolhat, beázhat. Az időjárási viszonyokkal szemben védett, korszerű silók felállítására pedig általában meghaladja a vadgazdálkodás költségviselő képességét.

Silózási módszerek

Alapvetően két módszer közül lehet választani: egyrészt lehet a silókat helyben, a takarmányforrás és a feletetés helyéhez közel telepíteni, illetve ezektől távol, a gazdaság központjában építeni. A helyben silózás előnye, hogy az alapanyagokat és a készterméket nem kell messzire szállítani, a szilázst a vad esetleg közvetlenül a silóból eheti. Ennél a módszernél a megfelelő, vízmentes helyen ki kell alakítani a siló oldalfalait, amelyek lehetnek palánkból, bálákból vagy akár földből is, a lényeg, hogy légmentesen zárjanak, és megtartsák a közepük hordott takarmányt. A légmentes erjedést a siló minden oldalán biztosítani kell, szükség esetén fóliaborítással. A felhasználásig a siló végeit és tetejét is gondosan le kell zárni. Fontos, hogy a siló télen is megközelíthető legyen, hogy az igény szerinti adagolást pontosan lehessen szabályozni, és a nem megfelelő minőségű részeket el lehessen távolítani.

A takarmány megtermelésének helyétől és a vad-

etetőktől távol épített silók előnye, hogy ellenőrzött feltételek között, korszerű technikai háttérrel alátámasztva lehet a legjobb minőségű szilázst előállítani és akár éveken át minőségvesztés nélkül tárolni. Hátránya a jelentős szállítási igény, amely a behordás idején és a téli hónapokban rendszeres feladatot jelent.

Silózásra alkalmas zöldtakarmányok

Silózásra a zöldtakarmányok széles választéka alkalmas, még az alapvetően nem tartósítási célra vett takarmányokból is készíthető szilázs. Ezért a le nem legelt vagy a vad által ritkán látogatott vadföldek hasznosításánál is gondolni kell a silózásra. A leggyakrabban használt növények a kukorica, a napraforgó és a takarmánykeverékek, amelyek több faj egyidejű – és egy táblán történő – termesztésével egymást kiegészítő, magas tápértékű takarmányt adnak. A vadgazdálkodás számára ajánlható takarmánykeverékek: a borsós csalamádé, a borsós-zabos napraforgó és a keszthelyi keverék. A borsós csalamádé esetében a viszonylag későn is elvethető silókukorica ritka sorai közé kelés után keresztbe borsó kerül. A borsó érésekor lekaszált tábla nagy mennyiségű kiemelkedő tápértékű zöldtakarmányt biztosít. A borsós-zabos napraforgó egyszerre vetve

gyors fejlődésű zöldtakarmány-keverék, amely korán kaszálható és vadlegelőnek is kiválóan alkalmas. A repceből és rozsból álló keszthelyi keverék ötvözi a két nagy tápértékű faj tulajdonságait, de alkalmasabb frissen történő etetésre, mint tartósításra.

Ha csak tiszta zöldtakarmány áll rendelkezésre, akkor a silózás során is létrehozhatók megfelelő tápértékű keverékek. Általában a nagy szénhidrát-tartalmú alapanyagokhoz (például kukorica) fehérjében gazdag pillangósokat érdemes keverni. Ugyanígy a rosszul erjedő lucernához darált abrak-takarmányt vagy melaszt kell adni a megfelelő eredmény elérése érdekében.

Napraforgó

A napraforgó a vad által kedvelt, igénytelen zöldtakarmánynövény, amely a lábról való etetés mellett silózva is hasznosítható. Főnövényként már április közepétől vethető, de másodvetésként még júliusban is érdemes elvetni, mert zöldtrágyaként még ekkor is 15-25 t/ha takarmányt ad. A vadföldön sűrűn érdemes vetni, hogy a vastag és gyorsan fásodó szárok helyett könnyebben emészthető zöldtakarmányt adjon. Legeltetésre késő őszig használható, silózásra viszont érdemes virágzás előtt betakarítani. Általában más takarmányokkal vegyesen kerül a silóba. ◀

NIKE

Kiváló eredmények NIKE löszerekkel!

Sörétes sport, vadász, speciális löszerek hetven év gyártási tapasztalatából! Speciális jelző és riasztó löszerek, sörétes fegyverből löhető golyós löszerek.

NIKE-FIOCCHI
SPORTLÖSZERGYÁRTÓ KFT.

8184 Fülöpgyártótelep, Pf. 22
Tel.: 88/451-310, 88/596-160, fax: 88/451-091
E-mail: balazs@nike-fiocchi.hu www.nike-fiocchi.hu

Üzlet megtekintésünk:
Harmónia 91 Kft. 8033 Debrecen, Székelyi út 10. • Tel.: 52/430-468
HUNG 2000 Kft. 8184, Fülöpgyártótelep, Munkács tér 4. • Tel.: 88/451-584

hungaro-ARMS
FEGYVER NAGYKERESKEDES

NATURALIS KALIBEREK:

.243 Win	5,8 gr.	690 Ft	.308 Win	13 gr.	890 Ft
8,5x55 Swedisch	9,1 gr.	640 Ft	.308 Win	11,7 gr.	850 Ft
.308 Win	11,7 gr.	660 Ft	8x57 JRS	11,7 gr.	840 Ft
30-06 Win	11,7 gr.	680 Ft	8x57 JS	11,7 gr.	770 Ft
7,62x53R/54R	11,7 gr.	690 Ft	9,3x62	17,5 gr.	830 Ft
7x64	10,4 gr.	750 Ft	9,3x74R	17,5 gr.	1040 Ft

ÚJDONSÁGI
LONG RANGE löszerek

.308 Win	11 gr.	670 Ft
30-06 Win	11 gr.	700 Ft
.300 Win	11 gr.	890 Ft
.338 Lapua Magnum	15,2 gr.	1470 Ft
9,3x62	14,3 gr.	840 Ft

MEGÉRTÉKELTEK

www.hungarotms.hu info@hungarotms.hu

Győr
Apáca u. 14.
(99) 328-876, (96) 313-040

Mosonmagyaróvár,
Mogyoró u. 38.
(99) 219-459

Megérkeztek!

Monarch
8,5x56DCF
114 990 Ft

Monarch
10x56DCF
119 990 Ft

Monarch
12x56DCF
129 990 Ft

10 év garancia!

Értékesítés:
Szücs és Zsóka Bt., 5900 Orosháza, Könd u. 56.
Tel.: 30/9257-531, szucs@orosnet.hu
Várjuk viszonteladók jelentkezését!

Nikon

Minőség és választék:

RECKNAGEL

A Recknagel név világszerte ismert, de a legtöbb hazai vadásznak valószínűleg nem mond semmit. Lehet, hogy sokan azt sem tudják, hogy a fegyverük bizonyos alkatrészei Recknagel név alatt kerültek forgalomba. Pedig így van. Recknagel név alatt 1867 óta gyártanak fegyveralkatrészeket és kiegészítőket. A német cég világszerte rendelkezik képviselettel, Amerikától Oroszorszáig, Svédországtól Új-Zélandig. Ám nemcsak alkatrész-képviseleteket találunk, hanem jó minőségű termékeinek köszönhetően sok típusnál beszállítóként is jelen van. Így például a Merkel KR-1-es gyári távcsőszerelése is Recknagel. De megtaláljuk a Blaser, a Ruger-Sturm vagy a Chapuis Arms nevek mellett egyaránt.

A Recknagel a cső és az agyazás kivételével szinte mindenféle fegyveralkatrészt készít, valamennyi vadász- és sportfegyverhez. Ezek közül a vadászok számára talán a legérdekesebb (és legkeresettebb) a távcsőszerelék. A Recknagel ezen termékei nem egyszerűen csak profi megoldásokat kínálnak stabil kivitelben, de gazdaságosak is. A szerelések ugyanis építhetők, testre szabhatók, lehetővé téve, hogy egy fegyverre akár két távcső is rögzíthető legyen a szerelék szétszedése nélkül. Ennek alapja, hogy a Reckna-

gel szerelések két részből állnak: egy bázisból és egy felső részből. A bázis mindig fegyverspecifikus, azaz a fegyverre van rögzítve. A felső rész az adott távcsőhöz rögzül. A kettőt egy gyors és egyszerű mozdulattal összeillesztve biztosak lehetünk abban, hogy a céltávcső stabilan a helyére került. Természetesen egy bázishoz több távcső – így pl. egy futóvadlövő és egy nagyobb nagyítású is – csatlakoztatható. Ugyanakkor újabb távcső vásárlásakor csak a szerelék felét (a bázist nem) kell megvenni! A Recknagel szerelések további előnye, hogy nagyon stabilak. Magnumokhoz, nagyobb kaliberű fegyverekhez is bátran ajánljuk, a rendszer biztosan tartja a távcsövet. Érdekesség még a süllyesztett szerelék, amelynek segítségével a céltávcsövet egészen a puskacső közelébe lehet süllyeszteni. A távcsőszerelésekből szinte a világ minden távcsőmodelljéhez megtaláljuk a megfelelőt.

A Recknagel cég egyéb termékei között megtaláljuk pl. a Mauser 98-as típusú fegyver (akár testre szabható) elsütőszerkezetét is. Ez természetesen 100%-ban csereszavatos az eredetivel, és a vadász kedvére válogathat a neki megfelelő (pl. érzékenyebb szerkezet vagy szélesebb elsütőbillentyű stb.) típusok között.

A cég gyárt még különféle szíjkengyeleket, de mellettük a fegyverünk igényesebb megjelenését elősegítő, vésett, ezüst rózsatöveket is. A kínálatból nem hiányozhat a tusatár és a különféle célgömbök széles választéka sem. Ezek mindegyike egyéni ízlésünknek megfelelően választható, és némely termék alakítható. Egy szépen vésett tusatár szép éke lehet fegyverünknek.

A Recknagel termékek természetesen hazánkban is megtalálhatók. Már négy éve forgalmazza őket a székesfehérvári Oryx Vadászbolt, akik ma már kizárólagos képviselettel rendelkeznek. A Recknagel büszke termékeinek minőségére, precíz kivitelezésére. Éppen ezért a hazai képviselet (szakszerűen szerelt) termékekre örökös garanciát vállal. A szerelést bármely puskaműves el tudja végezni, így akár postai utánvéttel is elküldhető a fegyveralkatrész, amelyet a helyi szakember könnyedén a helyére illeszt. A kiegészítők közül a legkeresettebbek a fegyvertávcső-szerelések. Ezek ára általában kedvezőbb a konkurens termékekénél, típustól függően 40–90 ezer forint között mozog, felszerelve és belőve (Székesfehérváron). És még azt sem lehet mondani, hogy sokat kell várni a speciális kiegészítőkre, hiszen a legtöbb ismert fegyvertípus esetében 1-2 nap alatt, míg a ritka modellekhez két héten belül biztosítja a forgalmazó a hozzájutást.

A Recknagel kiegészítőkkal a forgalmazó viszonteladókat, fegyver-

műveseket is kiszolgál, ezért nem feltétlenül kell mindenkinek Székesfehérvárra utaznia. Érdeklődjön telefonon az Önhöz legközelebbi Recknagel viszonteladó felől: 30/9474-295. (x)

Vésett, ezüst rózsatő

M. 98 Mauser biztosítója

Tusatár

M. 98 Mauser elsütőszerkezet

Célgömb

Szíjkengyel

„Délután négykor indultam Mohamed nevű shikarimmal (vadászommal), egy számmal és a szamaras fiúval. Alig távolodtam el a tábortól, fönt, a Dinder-parton haladva, messze előttem, egy kis víz szélén három krokodilt láttam fekédni. Kb. 200 lépésre becserkeltem őket, tovább nem lehetett. Lefeküdtem, jól beállítottam a kis Schönauert, és a legnagyobbiknak egy acélgolyót lőttem pontosan a szeme mellé. Helyben maradt, csak a fejét lóbálta jobbra-balra, de megmozdulni már nem tudott. Ezután onnan, ahol voltam, még kétszer pontosan a szeme mögé célozva lőttem, mire többet nem mozdult. Lemásztam hozzá, és nagyon örültem jól hordó puskámnak: mindhárom golyó egymás mellett ült a szem mögött.”

A hónap története

Nosztalgia-történet

Kovács László

Az idézett sorokat gróf Széchenyi Zsigmond vetette papírra 1927. március 16-án, az első afrikai expedícióján, Kelet-Szudán Fung tartományában. Ezen a „maiden voyage”-án – „szűzexpedícióján” 78 trópusi vadat hozott terítékre, sokat közülük a fent említett kis Mannlicher-Schönauerjével, amely 6,5x54 Mannlicher-Schönauer töltényekkel működött és akkor kiváltképp divatos volt, s mint olyannak több elnevezése is létezett. Kittenberger Kálmán és dr. Mészáros Kálmán könyveikben csak 6,7 mm Mannlicher-Schönauernek emlegetik, gondolom, azért, mert lövedékének valódi átmérője (6,68 mm) közelebb áll ehhez az értékhez, mint a gyári elnevezésében szereplőhöz. Angliában, Amerikában pedig főleg .256 Mannlicher-Schönauernek írják-mondják, a hüvelyk törtrészében megadva a löszernek ezt a fontos méretét.

Voltaképpen hadi célra hozták létre még 1900-ban, majd a görög katonaságot szerelték fel vele – és a hozzá készült puskával – 1903-ban. Ugyanennek a fegyvernek a vadász változatával is előrukkoltak, azonos töltényhez „szabva”, amivel az osztrák Steyr cég egy csapásra világhírű lett. Nem véletlenül! Tessék elképzelni egy felettebb rövid, végigagyazott, rendkívül könnyű karabélyt, amely minden körülmények között tökéletesen működik, csodálatosan lő, s a bevelő 6,5x54-es töltény pedig saját korában kiemelkedő ballisztikai értékekkel bírt. Különösen a hosszú, 10,4 grammos lövedéktömegű volt nevezetes a szinte hihe-

tetlen átütőképességéről. Sok jóval erősebb közepkalibert megelőzött ezzel. Az ára sem volt túlzottan magas, tehát egy csapásra világszerte divatos lett. A löszert több nagy cég készítette az igényeknek megfelelően. A korabeli osztrák Hirtenberger gyártmányok nem voltak valami híresek, mert gyakorta „csütörtököztek” – a maiakra ez nem jellemző, azok nagyszerűek! –, ezért tért át pl. erről a több mint ezer elefántot zsákmányoló „Karamojo” Bell inkább a .275 Rigby-re (7x57 Mauser), mert ahhoz megbízhatóbb munícióhoz jutott Kelet-Afrikában. A német DWM gyártmányokat jobban szerették Európában (is). A 6,5x54-es 8,2 grammos Rundkopf Teilmantel lövedékkel szerelt kezdő sebessége 826 m/s volt. Ha 150

méterre lőtték be hozzá a puskát, akkor 50-en 3,1 centimétert, 100-on 4,2 centimétert hordott fölé, míg 200-on 10,2 cm-t esett a lövedék. Ma ennél sokkal sebesebb 6,5 mm-es töltények is léteznek, de a két világháború között ez nagyon jónak számított. Kisebb lövedéktömeggel persze a ballisztikai görbéje nyújtottabban ívelt, előnyösebbnek bizonyult.

Használta is, aki csak tehette. Gróf Draskovich Iván kárpáti bögő bikára is ezzel cserkelt-lesett, noha a 6,5x54, bármilyen „maggal” szerelik, félrossz – hátracsúszott – találatnál nem elég hatásos. Csakhogy a fent említett úr valószínűleg mesterlövész volt, ezért választhatott valamivel alább a gímszarvashoz ideális kalibereknek. Roy Chapman Andrews, akiről a közismert Indiana Jones filmhőst mintázták, Belső-Ázsiában többek között tigrist és Marco Polo vadjuhót zsákmányolt a 6,5-es Mannlicher-Schönauerjével! Afrikában pedig gyakorta pont ez volt a hivatásos és sportvadászok könnyebb golyós puskája, amellyel bizony gyakran a „veszélyes ötokre” is tüzeltek.

Az óriási népszerűség valamikor a harmincas években tetőzött, az ötvenes-hatvanas években került leszálló ágba, majd a hetvenesekben ért véget. Ennek két oka volt. Az első, hogy a nálánál sokkal kisebb 6,5 milliméteres töltények is

megjelentek. A másik, hogy más vadászfegyver, mint a Mannlicher-Schönauer, nem készült hozzá nagyjából, annak viszont befejeződött a gyártása. No nem azért, mintha rossznak bizonyult volna! Noha a cég „modernizálásra” hívatkozott, de valójában egész egyszerűen elkoptak a gépsorok, készítése sokkal drágább lett volna a jellegzetes acél dobtárral, egyebekkel, mint a későbbi modellezésű daraboké, amelyek lehetnek ugyan szebbek, löhetnek jobban, de a valódi század eleji Mannlicherekhez nem sok közül maradt. Sokan sírják vissza ezt a klasszikus karabélyt, s a hozzá való 6,5x54-es töltényt. Ám akinek valóban szüksége van rá, annak még módjában áll használni beszerezni egyet. Alighanem a legegyszerűbben Ausztriában vagy Németországban, de olykor magyar vadászboltokban, hirdetésekben szintén felbukkanhat. Ha még nagyobb szerencséje van az illetőnek, akkor akár Kittenberger, gróf Széchenyi, gróf Draskovich karabélyát veheti meg, hiszen ezeket a fegyvereket a második világháborút követően be kellett szolgáltatniuk, azóta nyomuk veszett. Vélhetően valakik mit sem sejtve lövik az őzeket, dámokat, ezt-azt nagyjaink hat és felesével.

Magát a töltényt nagy cégek már nem készítik, akora igény nincs rá, de több kisebb azért a gyártási listáján tartja Ausztriától Svédorszáig. S aki ilyen fegyverrel-tölténnyel űzi a vadat, az elmondhatja, hogy Kittenberger, „Karamojo” Bell, C. H. Stigand őrnagy, Vasco de Gama gróf nyomában jár. Az általuk szerelt puskatípussal és tölténnyel zsákmányol. Ezzel valamit visszahoz, átél a múltból, a vadászat fénykorából, ami ma már a színes legendák ködébe vész. ◀

Összehasonlító táblázat

Kaliber	Gyártmány	Lövedék (g)	V ₀ (m/s)	E ₀ (J)
6,5-284 Norma	Norma	9,1 Nosler P.	900	3687
6,5 Japan	Norma	10,1 Alaska	630	2005
6,5 Carcano	Norma	10,1 Alaska	720	2619
6,5x55 Sweden	Norma	9,1 Nosler P.	820	3061
6,5x54 Mannlicher-Schönauer	Pro Hunt	9,1 PSPCL	785	2858
6,5x57 Mauser	Pro Hunt	9,1 PSPCL	820	3427
6,5x68	Pro Hunt	9,1 PSPCL	930	4011

**A nagy igazság az, hogy a fegyvert használó magatartása az egyetlen tényleges „biztosító”.
Lássuk, miért!**

Nem vagyok igazán sörétespuska-forgató, de nem tudok ellenállni egy évente ismétlődő meghívásnak, amely nagyszabású fácánvadászatra szól. A vendéglátó klub egy szigeten működik, ahová csak hajóval vagy repülővel lehet eljutni. A klubház bárjában vadász témájú festményekkel, kényelmes fotelekkel és a kandelóban lángoló tűzzel várja a vadászokat a délutáni whiskys pohár. Az urak nyakkendőben és zakóban kóstolgtatják az aperitifjeiket. Szép szokás. El kell ismerni, hogy egy klubot igazán csak az angol származásúak tudnak jól működtetni. A kedélyeket nyugtató két-három whisky után a gyönyörűen terített ebédlőben folytatódik a társalgás.

A klub sok más jó hagyomány mellett évtizedek óta szigorú biztonsági szabályokat is betartat. Például amikor a vadászok felállnak, mindenkitől elvárják, hogy betöltsön, bebiztosítson, majd a

fegyvert égne tartva a ravaszt meghúzza. Ezzel két legyet ütnek egy csapásra. Egy, hogy mindenkit figyelmeztessenek arra, hogy a „biztos” fegyverkezelésre szükség van. Kettő, hogy ellenőrizzék a biztosítók működését.

Ezt a „mutatványt” sokáig fölösleges időpazarlásnak tartottam. Egészen addig, míg egyik jó barátom mindnyájunkat jól megijesztett azzal, hogy a próba közben elsült a puskája. Természetesen nem a biztosítóval volt a baj, hanem a fegyver kezelőjével. Vagy elfelejtette bebiztosítani, vagy nem eléggé húzta hátra a biztosítót.

Az utóbbi ötven év alatt még ötször fordult elő a környezetemben, hogy akkor sült el egy puska, amikor nem kellett volna.

Első eset

Egyik vidéken lakó barátom az ajtó mellett tartotta kis 22-es puskáját. Valószínűleg azért, hogy kéznél legyen, ha alkalom adódna valamire löni. Ő lovagolni volt, amikor mi az apósával meglátogattuk. A ház nyitva lévén (vidéken miért is tartana valaki zárva egy ajtót?) bementünk. Nem volt otthon senki. Amikor kiléptünk a házból egy varjú ült le a szemben álló fa egyik ágára. Öreg barátom megcélozta az ajtó melletti puskával, majd jól megijesztett mindhármunkat. A kis golyó a varjú mellett fúródott a fába. A puska nemcsak töltve volt, hanem még be sem volt biztosítva. Ráz a hideg még ma is, amikor rá gondolok. Bebiztosítatlan és töltött fegyver, nyitott ajtó mögött hagyva... Égnek áll a hajam! Arra már nem is merek gondolni, hogy az említett háztartásban két gyerek is volt, és azoknak persze kíváncsi barátaik is lehetek...

Fő a biztonság!

Ugray Tamás

A kevésbé kedvelt alsó biztosítók.

A tolózárason levő tipikus biztosító.

Második eset

Nagybátyám vadászházában történt. Az egyik vendég az új 22-esével dicsekedett. Mire az egyik törzsvendégünk (aki különben tapasztalt vadász) kézbe vette az említett fegyvert, gusztálta, majd az egyik falon lógó agancsot megcélozva meghúzta a ravaszt. A kis golyó helye a mai napig ott van a falban. Elrettentő példának. Megint a halálháromság: csőre töltés, nem biztosítás és a töltésvizsgálat hiánya.

Harmadik eset

Egy jávorvadászat alkalmával hárman összetalálkoztunk, leültünk, hogy a teázunk és elbeszélgessünk. Az egyik vadász bebiztosította a puskáját (tolózár, ütőszeg gátló biztosítóval), majd maga elé tartva, elhúzta a ravaszt, hogy ellenőrizze. Elsült a puska. A biztosító nem működött. Még jó, hogy a fegyver csőve jó irányba nézett. Elment a kedvem a teázástól. Az is felmerült bennem, hogy mindaddig, amíg a velünk való együttlét miatt „biztosította” a puskáját, az addig csőre töltve, biztosítatlanul lóbálózott a vállán.

A legtöbb tolózár puskánál van egy lehetőség, csőre tölni, közben a ravaszt hátrahúzva tartva, a zárt becsukni. Így a puska nem sült el, és csak a zárt kell megemelni ahhoz, hogy a rugót felhúzzuk. Így igazán biztosítva lesz. Ezt a manővert kísérelte meg egy vadásztársam, amikor a két lába közé sütötte el a fegyverét. Az történt, hogy a ravasz húzással megkésett. Tehát a felhúzott rugót sütötte el. Ez a hátránya ennek a különben hatásos biztosításnak.

Negyedik eset

Egy másik eset szintén tolózár puskával és az ütőszeg gátló biztosítóval történt. Hogy, hogy nem, a vállon hordott fegyvernek a hordszíja elszakadt. A puska csaknem egyenesen, függőlegesen a tusra ereszkedve elsült. Szerencsére a még mindig égne álló fegyvercső aránylag jó irányba küldte a lövedéket.

Ez volt a másik olyan eset, hogy a biztosító volt a hibás a fegyver idő előtti elsüléseért. (És még ez esetben is barátom szavát kell elfogadnunk, hogy a fegyver tényleg biztosítva volt. Persze fennáll az a lehetőség is, hogy tévedett!)

A fent leírt csőre töltés az egyike a biztonságos töltésnek, mert így a rugó nincs felhúzva. Így a fegyver nem sült el. Ezt a megoldást gyakran alkalmaztam a tolózár fegyvereimmel. A zár emelése, és így a rugó felhúzása gyors és aránylag halk folyamat.

A legjobb biztosító az, amelynek használatakor a rugó nincs felhúzva. Ha nincs felhúzva, akkor nem sült el. Ez a biztosító az agyonyakon van, hasonlóan a sörétes puskákhoz használtakhoz, azzal a különbséggel, hogy amikor előretoljuk, csak akkor lesz a fegyver felhúzva. Egyre több fegyver készül ezzel a megoldással. Én elhatároztam, hogy ezentúl csak ilyen fegyvert fogok vásárolni és használni. Bár csak minden vadásztársam is ilyen használja! Biztonságosabban érezném magam a társaságukban. De még ez a legjobb biztosító sem lehet garancia.

Azért nem, mert kilencven százalékban az ember a hibás a nem kívánt elsülésért. Bárhol is nézzük, a legjobb biztosító a fegyvel-

COMPASS-SPORT
GPS
ÚJDONSÁGOK!
NAVIGÁCIÓ
TELEFONKIHANGOSÍTÓVAL
TELJES EURÓPA TÉRKÉPI
GARMIN
GPS-EK
GPS, MAGYARORSZAG TELJES
DOMBORZATI TÉRKÉPEVEL
MEGFIZETHETŐ ÁRON
MINŐSÉGI ÉJJELLETŐK,
TAVCSÖVEK
8 NAPOS
MEGELÉGEDETTSÉGI
GARANCIA!
COMPASS-SPORT
GPS, NAVIGATION & OUTDOOR
ÜZLETEM:
BUDAPEST, MAGYARÉRŐ U. 12.
TEL: [06 1] 342 6903
H-P: 10-18, S-Z: 10-13
BUDAPEST, LÉHEL ÚT 23.
TEL: [06 1] 239 6013 | H-P: 9-18
WWW.COMPASS-SPORT.HU

Amit a legjobbnak találók! Kényelmesen, az agnyakon elhelyezve, nemcsak biztosít, hanem egyben felhúzó is, amit, ha nem használjuk, vissza is lehet ereszteni. Amikor biztosítva van, nincs felhúzva! (a jobb oldali képen)

A tolózárás a legjobb. Tipikus, agnyakon való sörétes biztosító. (a bal oldali képen)

(a szerző felvételei)

mezett fegyverhasználat és a jó fegyverkezelési szokások beidegződése.

Az első szabály: meggyőződni arról, hogy a fegyver, amelyet kézbe veszünk, ne legyen megtöltve.

Ugyanilyen fontos az is, hogy a fegyver csöve mindig biztonságos irányba forduljon.

A fegyver cső alá, tehát ne csőre legyen töltve. Csak akkor kerüljön töltény a csőbe, amikor erre szükség van. Akkor, csak akkor eshet a biztosításról szó. Ugyanilyen fontos a cső mielőbbi ürítése.

A fenti kis kitérő után következék az utolsó eset, amikor az én egész jövőm hajszálon múlt. Trianon után nagyapám családjával Újvidékről Békéscsabára menekült. Nagyanyám éppen újszülött anyámat ringatta a karjaiban az utcára néző ablak előtt, amikor egy családi ismerős visszahozta a nagyapámtól kölcsönzött sörétes puskát. Nagyapám átvette, és megkérdezte: Kiürítetted? – Természetesen! – jött a válasz. És akkor történt a szörnyűség! Nagyapám megcélzott az utcán egy lovat, majd meghúzta a ravaszt. A puska elsült. A nagyanyám melletti ablakot törve, csúnyán megsebesítette a lovat. Az, hogy a fegyver nem volt biztosítva, önmagában is szörnyű, az, hogy töltve volt, már hatalmas felelőtlenség. Ám az, hogy a nagyapám nem ellenőrizte a kézbe vett fegyvert, kis híján a lánya és a felesége életébe került.

Akárhogy is nézzük, az egyetlen és igaz biztosítás, csak is a fegyvert kezelő személy feyelmén múlik – és nem a biztosítón. Hiszen mindnyájan tudjuk: még a kapanyél is elsülhet!

Ötödik eset

Vadászmozaik

Szellemes irányzék

Tulajdonképpen a diopterek kiterjedt családjába sorolhatjuk az angolszász nyelveken Ghost Ringnek nevezett gyűrűs irányzékot. Ezen keresztül nézve vilámgyorsan célozhatunk, aminek főleg nagyvadhajtsában és terelésen van kiemelkedő jelentősége. Az ilyen mechanikai irányzékok legjobbjai közül az XS Ghost Ring Hunting Sights-t ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe, ezeket többféle golyóshoz készítik, a Mauser Modell 98-tól a Remington Modell 700-on át a Marlin Modell 1895 Guide Gunig bezárólag. Ismertetőjüket a www.xsights.com/store/rifle.html honlapon tanulmányozhatjuk.

K. L.

Öt új távcső a vadászoknak

	Monarch 8,5x56DCF	Monarch 10x56DCF	Monarch 12x56DCF	Monarch 8x36DCF	Monarch 10x36DCF
Nagyítás (x)	8,5	10	12	8	10
Frontlencse effektív átmérője (mm)	56	56	56	36	36
Látószög (valós, fokban)	6,2	6	5,5	7	6
Látószög (látszólagos, fokban)	52,7	60	66	56	60
Látómező 1000 méternél (m)	108	105	96	122	105
Kilépő fényrekesz (mm)	6,6	5,6	4,7	4,5	3,6
Relatív fényerő	43,6	31,4	22,1	20,3	13
Betekintési távolság (mm)	19,2	17,4	16,3	17	15
Közelpont (m)	10	10	10	2,5	2,5
Pupillatávolság (mm)	60–72	60–72	60–72	56–72	56–72
Hosszúság (mm)	197	197	197	124	122
Szélesség (mm)	144	144	144	129	129
Tömeg (g)	1140	1155	1180	570	575
Ökológiai üveg	igen	igen	igen	igen	igen
Többrétegű bevonatos lencsék	igen	igen	igen	igen	igen

A kiváló optikáiról híres Nikon cég új keresőtávcsöveit mutatta be a közelmúltban. A Monarch család öt új típusal gazdagodott. Ebből három típus – a 8,5x56DCF, a 10x56DCF és a 12x56DCF – a Monarch termékvonalon legnagyobb, 56 mm-es frontlencseátmérőjével rendelkezik. Ezeknek a csúcskategóriás típusoknak páratlan világosságú a képe, ráadásul sötétben is használhatók. A két másik típus – a 8x36DCF és a 10x36DCF – kompakt kategóriás. Mind az öt típus a választékot bővíti, értékes alternatívát nyújtva a Nikon már elismert, 42 mm átmérőjű Monarch típusaihoz.

Egy méter mélységig, öt perc időtartamra mindegyik típus vízálló, valamint a nitrogéntöltésnek köszönhetően páramentes. A világos képmező érdekében mindegyik lencse és prizma megkapta a Nikon többrétegű bevonatát. A nagy felbontás eléréséhez mindezt kiegészíti a fázismódosított tetőelprizma, va-

lamint a nagy fényvisszaverő képességű, tükröző bevonatos prizma a megnövelt képvilágosság érdekében. Természetesen az összes lencse és prizma ólom- és arzénmentes ökológiai üvegből készült, teljes összhangban a Nikon környezetvédelmi elkötelezettségével.

Valamennyi új típus robusztus kialakítású, és a nagyobb ütésállóság érdekében gumi védelemmel látták el őket. A távcsövek teste üvegszál erősítésű polikarbonát gyantából készült.

MITSUBISHI – A GÖRDÜLŐ GYÉMÁNT

- 2.5 literes turbodiesel motor
- 240 Nm-es nyomaték
- ABS
- automata légkondicionáló
- dupla légzsák
- könnyűfém felrakó
- elektromos ablak és hátsó ajtó
- elektromos álló helyzet
- kényelmes ülés
- 100 literes víztartály

3 év vagy 100 000 kilométer garancia – az első 2 év kilométer-korlátok nélkül

MITSUBISHI L 200 GLS MOST 4 790 000* FORINT + ÁFAÉRT AZ ÖNÉ LEHET!

A részletes árakért látogasson el a www.mitsubishi-motors.com honlapra.

Gépjármű Forgalmi Kft.
2900 Komárom, Bányász utca 1. Tel.: (34) 346 132

2900 Tatabánya, Akadémia u. 2/A Tel.: (34) 513 368

Vadászati érdekességek hetvenöt évvel ezelőtt

Dr. Tóth Zsigmond

1931 beköszönte nem várt meglepetést hozott Szentesen. Január harmadikán meglehetősen enyhe, esős idő volt, s másnap a Tisza partján egy Blázsik Lajos nevű helybéli vadász szalonkát lőtt. A szinte hihetetlennek tűnő esetet több vadász cimborája is megerősítette. Ez a madár a Dél-Alföldön eleve ritkán kerül puszkavégre, mivel vonuló madár, mely tőlünk délebbre telet, s csak nagy ritkán tölti nálunk a hideg évszakot.

A korabeli sajtóban gyakran szerepelt az év egyik legsikeresebb vadgazdája, Jobbaházy Dóry Hugó földbirtokos, aki öt év alatt birtokán kimagasló eredményt ért el. A fácánok és foglyok törzsállományának számát megkétszerezte, s a nyulakat is fölszaporította úgy, hogy beszüntette a szeptemberi nyúl vadászásokat. Így körvadászatán az öt évvel korábbihoz képest dupla annyi nyulat, hétszer annyi fácánt, tizenhatszszor több foglyot zsákmányoltak. Az akkori fogalmak szerinti kártékony állatból: menyétből ugyanannyit, kóbor kutyából mindössze egyharmadát, szárnyas ragadozókból pedig megközelítőleg ugyanannyit lőttek le. A hasznos vadállomány felszaporodásának egyebek mellett az volt az oka, hogy 1931-ben mindössze egy róka került puszkavégre: a területet tehát sikerült „rökátlanítania”. Ennek következtében viszont a kóbor macskák száma háromszorosára emelkedett.

A hazai vadászársadalmat egy, az angol lapokban megjelent tudósítás sokat foglalkoztatta: „Kings Lynn közelében egy róka, melyet falkavadász-társaság üldözött, az erdőbe menekült és felmászott

egy fára. Körülbelül negyven láb (tizenkét méter) magasságra kúszott, azután a szomszédos fák ágaira átugrálva végleg eltűnt a társaság szemei elől.” A korabeli szakértők szerint ez úgy történhetett meg, hogy a fenyők és egyes lombhullató fák közvetlenül a föld színénél elágaznak, így az üldözőbe vett állat képes lehetett felkapaszkodni és elbújni az ágak takarásában.

Szintén Angliából érkeztek azok a hírek, amelyek itthon is megosztották a vadászársadalmat. Háromnegyed évszázaddal ezelőtt Angliában a szarvasra való falkavadászat legalább olyan nagy közkezdveltségnek örvendett, mint amennyire a társadalom más csoportjai a betiltását követelték. Az utóbbiak beadványaikkal a parlamentet is ostromolták. Különösen egy Sommerset grófságbéli eset foglalkoztatta a közvéleményt. Az itteni előkelő vadászársaság tagjai több mint hatvan kilométeren át üztek – jó néhány falun és városon is keresztül – egy szarvast, míg az üzött vad egy Stapplegrove nevű falu vendéglőjének udvarába rohant, itt pedig berontott az italozók közé. A rémült állat több emberben is sérülést okozott, míg végül összeroskadt. A nem kevésbé rémült vendéglős megkötözte az állatot, s nem sokkal ezután megérkezett a vadászársaság egyik tagja, aki megadta az állatnak a kegyelemdőfést.

Január végén Somogyban egy vadász lelőtt egy egerészölyvet. Legnagyobb meglepetésére az ölyv begyében békalábbal együtt egy kígyó széttepert darabjait találta. Az már régóta köztudott volt,

hogy az egerészölyv gyíkot, békát, s szükség esetén siklókat is zsákmányol. De hogy mindez télvíz idején történt, az elgondolkoztatta a vadászt. Végül elküldte a begytartalmat a Magyar Királyi Madártani Intézetbe, ahol Csörgey Titusz, a kor híres ornitológusa megállapította, hogy valóban vízisikló és kecskebéka volt a zsákmányállat, melyeket bizonyára valamelyik hévízforrás környékén, azaz Hévízen vagy Harkányban szedett fel az ölyv.

A libára áhítozók is érdekes megfigyeléseket tettek. Újévkor Ökörföldön egy népes vörösnyakú lúdcapatot figyelt meg több vadász is. Különböző cselekhez, csalafintaságokhoz folyamodtak, hogy az éber állatokhoz lőtávolságon belülre jussanak, de minden erőfeszítésük ellenére nem sikerült zsákmányra szert tenniük. Sokkal szerencsésebb volt az a vadász, aki Hajdúszoboszlón, a Kósély árterében, közvetlenül a város határában egy bütykös ásóludat ejtett el. A madarat kitömette, s lakásának egyik legszebb díszé lett. (Ma ezeknek a madaraknak vadászata természetesen tilos.)

Az Alföldön ebben az időben több helyen kerestek gáz-, illetve kőolajmezőket. Az óriási tömegben vonuló madarak hamar felfigyeltek rá, hogy ez a fűrészközletről feltörő meleg víztömeg rendkívül jó telelőhelyet biztosíthat számukra. Ebben az évben az amúgy is korai vadlibavonulás során a vadászok is felismerték, hogy a hévízforrások közelében jó leshelyeket tudnak kialakítani. Volt olyan mélyfűrés, melyből percenként hatszáz liter nyolcvanfokos víz tört a felszínre, így jókora területen tavaszt varázsolt a zord télbe. Napjainkban a legtöbb ilyen mélyfűrés vagy már termálfürdőt táplál, vagy egyszerűen le van fojtva.

Nadler Herbert, a kor híres vadásza és állatkertigazgatója szervezte a Nemzeti Vadászati Védegylet agancskiállítását, mely április derekától egy hónapig volt látható a városligeti Vajdahunyad várban. Nemcsak az előző év hazai vadásztrófeáit, hanem hazánk fiainak külföldön zsákmányolt érdekes trófeáit is bemutatták.

Hasznos község határában, a Mátrában arról számoltak be a helybeliek, hogy valami fekete lényt látnak két őz társaságában. Több megbízható megfigyelő szerint az állat nagyobb volt az őznél, de kisebb a szarvasnál. „Szőre a napfényben úgy ragyogott, akár csak a bársony.” A vadászok legtöbbször szerint ez az állat nem lehetett más, mint egy sötét színű muflon, bár ennek ellentmondott testmérete. Végül több fővárosi vadász is érkezett a területre, hogy becserkásszék a rejtélyes vadat. Különösen a község Zsillónak nevezett dűlőjén próbálták puszkavégre keríteni az ismeretlen állatot. Több napig

Tudta-e...

... hogy hazánkból egyszer már kipusztult a hiúz és a farkas, s mostani – szigorúan védett – állományuk a környező országokból települt át?

tartó eredménytelen cserkészés után, nagy nehezen jó fél kilométer távolságban tényleg megpillantották a híres feketét. A két őzt is jól ki tudták venni, de ilyen messziről a furcsa színezetű állatot még távcsővel sem ismerték fel. Kiváló széljárás és szerencsés takarás mellett megközelítőleg félszáz méterre sikerült becserkészniük, s ekkor már egyértelműen megállapíthatták, hogy a kérdéses állat nem más, mint egy őzsuta két tavalyi gidájával. A fiatal suta egészen világos szürke volt, a bak is inkább szürkés árnyalatú, ellenben anyjuk teljesen fekete volt, még a tükre is. Háta, nyaka és feje pedig szó szerint szénfekete.

Ebben az időben a vadászok a sztrichninnel történő dűvadirtást széles körben alkalmazták. Seregélyesen a grófi birtokon a fővadász egy éjjel két sztrichnines falatot helyezett el – mellette reggelre két kóbor eb és egy róka feküdt. Ez éves rekordnak számított. Mivel a sztrichninnel való mérgezés rendkívül sok balesetet okozott, már ezekben az években is felvetődött betiltásának gondolata. Különösen ▶

(magasles)

akkor foglalkoztatta a sajtót a kérdés, amikor József főherceg vadaskertjében, Piliscsabán ismeretlen tettesek két muflon kost és három juhot kenyérbe rejtett sztrichninnel pusztítottak el. A kárt a csendőrség ezerötszáz pengőre becsülte, ez mai értékben körülbelül hétszáz ezer forintot jelent. Sajnos a nyomozás nem járt eredménnyel. Kecskeméten már a város gazdasági hivatala a helyi vadásztársasággal olyan egyezséget kötött, hogy a sztrichnines szarka- és szürkevarjú-gyérítés helyett az említett fajok tojásait beváltja hat fillérért. Ez a pénz olyan kevésnek bizonyult, hogy nem kellett a városházán attól tartaniuk, hogy megzárulnak a tojások.

Nem messze Piliscsabától, Pilisszántón nem mindennapi eset történt. Egy helyi lakos rözsét ment gyűjteni a rengetegbe. Ahogy keresgélt az egyik hegyszakadék sűrűjében, hirtelen három vaddisznóval találta szemben magát. Az állatok közül kettő nagy csörtetéssel eliramodott, míg a harmadik, egy kapitális vadkan visszafordult, s dühösen a favágónak rontott. Lélegzetelállító küzdelem alakult ki a hatalmas agyaras és a szerencsétlen rözsegyűjtő között, akinek végül sikerült több fejzecsapást mérnie a feldühödött fenevadra. Sajnos az ádáz harc során lábán súlyos sérüléseket

szerezett, sok vért vesztett. A támadó vadkannak is csak sérülten sikerült elmenekülnie a háborítatlan erdőbe.

A tél hosszan elhúzódott, s így Vas megyében március huszonegyedikén még mindent hó borított, igaz, másnapra erős napsütés és hóolvadás kezdődött. A megye vadászai este kint voltak szalonkalesen, de nem jártak sikerrel. Huszonharmadikán már igazi enyhe tavaszi időjárás volt, s az olvadó hó a Zala áradását is okozta már. Naplemente után az erdőben hangos cippogással jelezték a madarak, hogy végre megérkeztek, itt vannak: a megyében ekkor nyolc szalonkát is láttak. A következő napokban cippogástól, korrogástól volt hangos az erdő. Huszonötödikétől ismét fagyos, süvítő, északi hideg szelek váltak uralkodóvá, így a komisz időjárással magyarázható, hogy ebben az évben a szalonkázás nemcsak itt, hanem az ország más részein is sovány eredménnyel zárult.

Egy szerencsés uradalmi erdőőrnek nem akármilyen élményben volt része. Az ősz folyamán egy délután szokásos körútját járta a turai uradalom erdejében, s mikor már elfáradt, egy útkereszteződésnél lepihent. Ahogy ült, üldögélt, s várta, hogy az erdő vadjait megfigyelhesse, egyszer csak tőle néhány lépésnyire megzörrent az avar, s egy gyenge hatos őzbak lépett ki a sűrűből. Embertünk először az agancsait kezdte kémlelni, majd igencsak elcsodálkozott azon, hogy a bak állán, a kecskékhez hasonlóan, egy jó tíz-tizenkét centiméter hosszú szakállt visel. Először azt hitte, hogy a szeme káprázik, de hamarosan egyértelművé vált számára, hogy itt bizony szakállról van szó. A hír hamar terjedt a környéken, s a vadászok álmainak zsákmánya lett a szakállas vad. Néhány nappal később egy szerencsés nimród álma valóra vált. Több állatorvos is megvizsgálta a tetemet, s bebizonyosodott a feltetelezés, hogy nem a kecskékhez hasonló szörpamacsról van szó, hanem egy zacskóserű daganatról, melynek felszínén a szörzet elüt az állat megszokott színétől. Ez a példány valószínűleg sokat szenvedett, így igazi megváltás volt számára a halálos lövés.

Vas megyében különös szerencséje volt Barabás Lajos sokat tapasztalt kőszegi vadásznak. Egy hajnali les során egy kecskeszerű állatot figyelt meg, melyet először elszabadult „szegényember tehenének” nézett. Később a vad feléje közelített, így idővel döbbenetesen vette észre, hogy feltehetőleg az osztrák Alpokból eltévedt zergével van dolga. Jól irányzott lövéssel sikerült az állatot leterítenie, amely minden bizonnyal életének legbecesebb trófeája lett.

Vadászmozaik

Jog és erkölcs az állatok védelmében

Dr. Czerny Róbert neve nem ismeretlen lapunk olvasói előtt. Csaknem minden számban olvashatók érdekes, könynyed írásai. Különösen azok a cikkei hasznosak a vadászember számára, amelyek a vadászati törvényt „fordítják le magyarra”, teszik közzérhetővé. A cikkgyűjtemény felhívja a figyelmet a természetvédelmi,

vadászati és állatvédelmi törvényekre, azok hasznosságára, ugyanakkor fonákosságaira is. A szerző *Jog és erkölcs az állatok védelmében* című könyvében 2004 és 2006 közötti írásait gyűjtötte csokorba, többek között azokat, amelyek a Magaslesben jelentek meg.

A kötet – egyebek mellett – a Budapest V. ker., Kecskeméti u. 10–12.-ben (tel.: 1/483-8014), Győrben, az Áldozat u. 20. szám alatt (tel.: 96/618-976) vásárolható, illetve rendelhető meg.

444 Marlin (11x56,5 R)

A leggyengébb láncszem

– gyorsteszt –

A magyar fegyverpiac palettáján évekkel ezelőtt egy számunkra új típusú ismétlőfegyver került forgalomba, a kengyelkulcsos Marlin. A tengerentúlról behozott fegyverek elsősorban, olcsóságukkal, robusztus, erős felépítésükkel tűntek ki. Gyorsan hozzáteszem, hogy az ismétlőfegyverek népes családján belül, az alsó kulcsos típusok bő választékában a Marlin puska a minőséget tekintve a leggyengébb „láncszemet” képviseli. Ezért vagy talán hagyománytisztelő mivoltunk következtében nem terjedt el különösebben a magyar vadászok körében. Ennek oka lehet még, hogy a fegyver behatárolt feladatokra készült, figyelembe véve felépítését és kaliberét. A fegyver alapvető hibájának tartom, hogy a gyors és pontos célra tartást megnehezítő rossz súlyelosztása, amit még a teletöltött csőtár is növel. Ezt a lövés leadásakor az előagy „nyújtottabb” megtartásával – jobbkezes lövő esetében bal kézzel – tudjuk kompenzálni.

A fegyver elsütése

Jónak mondható. A direkt egyfokozatú billentyű, nincs túl finomra állítva – ennél a fegyvernél nincs is rá szükség –, röviden és egyenletesen, fennakadás nélkül mozdul hátra. Talán ennek köszönhető, hogy térdelő löhelyzetből, precízebb célzásnál 100 m-es lőtávon 10 cm-es átmérőjű körben maradhat a lövés.

Ismétlés

Csak erőből, határozott mozdulatokkal lehet a kengyelkulccsal dolgozni. Ha az ismétlési mozdulatsort nem elég intenzitással hajtjuk végre, a hüvelykivonó kampója beejti az üres töltényhüvelyt a puszkába, és csak idegesítő piszmogással lehet onnan eltávolítani.

A jobb minőségű alsó kulcsos fegyvereknél ismétléskor a billentyű a kulccsal együtt mozog (pl. Mossberg 472-es SCA-nál). Ez a megoldás hiányzik a Marlinról, ezért az elsütőbillentyűt meghúzó ujjunkra vigyázzunk, mert komoly sérüléseket szenvedhetünk, ha ott felejtjük.

Tudta-e...

... hogy Magyarországon vadaskertben nemcsak gímszarvas és dámvad él, hanem az eredetileg Ázsiában honos szikaszarvas két alfaja is?

A fegyver adatai

- Tömege: 3,4 kg
- Teljes hossza: 103 cm
- Cső hossza: 56 cm
- Tárkapacitás: 5 db töltény

Alkalmazási terület

A 444-es Marlin igazi bozót-fegyver, fedett erdős terepre, rövid, 50–100 m-es lőtávokra alkalmas. Hajtásokban, sebzett nagyvad utánkeresésénél, de minden bizonnyal egy éjszakai lesvadászaton is megállja a helyét, megfelelő optikával szerelve. 50 m-en belül a 15,5 g-os nagy támadásfeletű lövedék stophatása kiváló, ugyanez vonatkozik a cél előtti akadályt leküzdő képességére is. Az alsó kulcsos Marlin puska megvásárlását olyan vadászoknak ajánlom, akik gyakran használják, mert a már említett konstrukciós hibákat csak folyamatos gyakorlással lehet ellensúlyozni.

Balogh János

444 Remington S. P. R. Marlin vadásztöltény adatai

- V_{100} : 539 m/s
 - E_{100} : 2266 J
 - Lövedék tömege: 15,5 g
- R = Rundkopf, azaz gömbölyű hegyű lövedék. Más jelölésben: Teilmantel R-nek is írják.

A sokoldalú Captiva

Kasza László

Hiába kúszik a nyersolaj hordónkénti ára a csillagos égig, egyre több autógyár száll harcba a szabadidő-terepjárók piacán. Mert a SUV-gyártás nagy üzlet, ezért mind többen kérnek részt belőle...

Azonban nem eszik olyan forrón a kását! A hozzáértők tudják, hogy a mai modern (dízel) motorral szerelt terepjárószörnyek gazdaságosak, és csínjában bánnak a fekete arannyal. Benzines társaik már persze pazarlóbbak, de Európában a SUV-ok közel 70%-a dízelmotorral talál gazdára. Így gondolta ezt az ex Daewoo Chevrolet is, mikor arra a következtetésre jutott, hogy beszáll a SUV-gyártók közé. Mindenki tudja, hogy a Chevrolet-t (General Motors = GM) gazdasági kötelék fűzi a Daewoo-hoz, és Európában a dél-koreai autók ezen márkanév alatt futnak. A cég elérkezettnek látta az időt, hogy még az Opel Antara testvérmodell bevezetése előtt bemutatassa saját, Captiva nevű terepjáróját. Az autó egy soron készül Koreában az Antarával, a kettő között csak annyi a különbség, hogy a Chevrolet megvásárolható elsőkerék-hajtással is, az Opel viszont kizárólag 4x4-esként lesz kapható.

A Captiva bő 4,6 m-es hosszával túllépi a Toyota RAV 4, Nissan X-Trail kategóriát, és már-már a Volkswagen Tuareg, Mercedes ML kategóriát veszi célba. Méretei megegyeznek a jelenleg futó BMW X5-ösével. Ám mivel hét ülésel is kapható, a hatalmas Volvo XC 90-es nimbuszát is csorbítani kívánja. Külső megítélése csak szubjektív lehet, de a formatervezők igyekeztek tetszetős, divatos formát adni a technikának. Véleményem szerint ez sikerült is, és a Captiva nemcsak sportos, hanem elegáns is. Vonalai letisztultak, mégsem unalmasak.

Két benzines, egy dízel

A Captiva háromféle motorral készül. Két benzinessel és egy dízellel. Az alap az ausztrál Holdentől származó 2,4 literes benzines, 136 LE-vel és 220 Nm-es nyomatékkal. Ez a motor pusztán elsőkerék-hajtással is megrendelhető, de valószínű, hogy ez az összeállítás Európában nem igazán lesz népszerű. A következő lépcső a sikergyánus 2 literes dízel.

A GM és a Daewoo motorfejlesztő részlege által közösen fejlesztett soros négyhengeres erőforrás igazi „topdízel”. 16 szelepes, szériában koromrézecske-szűrővel, a Bosch legújabb 1600 baros nyomást biztosító, közös nyomócsőves befecskendező rendszere teszi. Változó turbínageometriájú a feltöltője, és a motorvibrációkat a kiegyensúlyozó tengely simítja el. A kétliteres meglepően kis fordulattól (1000/min) rángatás nélkül húz, 1500 felett pedig már komolyan érezhető az ereje. Ezzel a motorral, 4x4-es hajtással és 7 ülésel a Captiva ára 8 millió alatt marad. Természetesen a plusz két ülés jelentősen szűkíti a csomagteret, de a vezetőülésen kívül mindegyik a padlóba hajtogatható. Ez a variálhatóság pedig tovább növeli a Captiva sokoldalúságát! A csúcstól a 3,2 literes, 6 hengeres benzines képviseli 230 LE-vel, de a dízelnél kisebb, 297 Nm-es nyomatékkal. Ezt a motort valószínűleg nem fogják a zöldek a szívük-

be zární, bár környezetvédelmi szempontból könnyedén teljesíti a legszigorúbb kaliforniai normákat is. Fogyaszt ugyan, de minimálisan szennyez!

Manuális és automata

Váltóból csak kétféle kapható. Az ötfokozatú manuális könnyen és pontosan kapcsolható, a szintén ötfokozatú automata minőségére pedig az a garancia, hogy a japán Aisintől származik. Nincs túlkomplikálva a hajtáslánc további része sem, mivel az összerékhajtásért egy elektronikusan vezérelt és működtetett kuplung felel. Az átlagos kívánalmaknak tökéletesen megfelel, egyszerű, tartós, olcsón karbantartható. Alapból csak az első kerekek vannak hajtva, kipörgésük esetén zár hátra a kuplung, és kapcsolja be a hátsó kerekeket is a hajtásba. A futómű a mai SUV-oknak megfelelően elől-hátul független felüggesztéseket kapott. Jól teljesíti feladatát, kanyarokban ugyan megdől a Captiva, de nem dülöngél. A kormányzás pontos, precíz, szinte már személyautós, éppúgy, mint a menettulajdonságok összességében. Az autó viselkedése kiszámítható, még terhelten sem okoz meglepetéseket.

A beltér kellemes, puha anyagokból építkezik, az il-

	2,4 l	3,2 l	2,0 l dízel
Lökettérfogat (cm ³)	2405	3195	1991
Teljesítmény (kW/LE/ford)	100/136/5000	169/230/6600	110/150/4000
Forg. nyom. (Nm/ford)	220/2200	297/3200	320/2000
Hossz x szél. x mag. (mm)	4635x1850x1755	4635x1850x1755	4635x1850x1755
Tengelytáv (mm)	2705	2705	2705
Üres tömeg (kg)	1760	1805	1820
Terhelhetőség (kg)	635	635	685
Csomagtér (l)	85-930	85-930	85-930
Üzemanyagtartály (l)	65	65	65
Gyorsulás (0-100) (s)	11,5	8,8	10,6
Végsebesség (km/h)	183	204	186
Átlagfogyasztás (l)	9,3	11,5	7,4

lesztések precízek. Az ülések kényelme megint egyedi megítélés kérdése, de széles határok között állíthatók a kormányval együtt, így 170 cm-es és 2 m-es sofőr is megtalálhatja a számára kényelmes pozíciót.

Összességében a Captiva nagy meglepetés autónak ígérkezik, és ilyen árakkal nem nehéz megjósolni a sikerét. Bár tömegautó soha nem lesz, a SUV-ok piacát alaposan átrendezheti!

A vadhúsok felhasználásával készült ételek jórészt a fűszerek alkalmazásában térnek el az egyéb húsfélék készítésétől. Ettől eltekintve azonban az eljárások menetében nincs jelentős különbség.

A pörkölt örök!

Detrich János

Pörköltet készítünk, amikor a pörköltalpra dobott, kockára vágott apróhúst nagy lángon forgatjuk, mígnem saját levét kezdi feladni. Fűszerekkel, fajtájától függően száraz vörösborral ízesítjük, az esetleg elfőtt levét pótoljuk, készre főzzük. Nem ritkán hallani, hogy a pörkölteket, gulyásokat ősi magyar ételként említik. Sajnos honfoglalás kori konyhánkról még nem sok, de a későbbi századok főzési szokásairól már számos emlék maradt fenn. Az mindenesetre biztos, hogy említett ételeink mai formájukat csak a paprika, a burgonya és a paradicsom megismerése után kezdhették elnyerni, így tehát helyesebb ezeket az „ősi” jelző helyett a „hagyományossal” jellemezni.

Ősi elemek

Hanem ami az étel elkészítési módját illeti, abban bizony jó néhány igazi, ősi elemet fedezhetünk fel, különösen szabadban történő főzés esetén, amikor a természet fő elemei mind egyszerre, együtt szerepelnek: a tűz, a víz, a föld a belőle származó fával és fémmel, a levegő. A két alapvető összetevő – a hús és a hagyma – jelentőségéről még rengeteget beszélhetnénk. Közös lényegülnek meg az ételben, amely mára gyakran csak öt perc alatt erőlködve lenyelt műanyagá silányult, de sok helyen megmaradt a gondosan elkészített táplálék kultikus jelentése – más szóval múltörző szerepe.

Lássuk először az edényt! A bogrács előnye, hogy viszonylag könnyű, és háromlábú állványra vagy ágasfára függesztve tartalma kavarás nélkül forgatható. Ami engem illet, inkább kedvelem a jó vastag falú öntöttvas üstöt. Igaz, hogy a nagy üstök szállítása, mozgatása, kezelése kissé nyugós, ráadásul masszív állvány is szükséges hozzájuk, de használati értékük sokszorosan felülmúlja hátrányaikat. Nem ég le bennük az étel, az alattuk égő tűz modulálására finomabban reagálnak, mint a lemezből készült

bográcsok, így megbízhatóan elvégezhető bennük a szakaszos párolás, amely a pörköltfőzés alapja.

Lássunk hozzá a főzéshez!

Nagy melegben a szalonnával és a hagymával kezdjük, hogy a hús addig is hűtött helyen álljon. Kétféle szalonnát használunk: tiszta zsírszalonnát – nem árt, ha mangalicából – és húsos hasaalját, mindkettő füstölt legyen. A zsírszalonnát kockára, a hússal kockára és kakastaréjra vágjuk, letakarjuk, félretesszük.

Következzen a hagyma! Mennyiségét a felhasználott összes hús súlyának arányában állapítjuk meg. Az általam megismert ételleírások és gyakorlati tapasztalatok alapján ezt az arányt egynegyed és egynyelcad közé helyezném, úgy, hogy nagyobb mennyiségű hagyma aránya csökkenjen. Tehát ha valaki mondjuk tíz kiló húshoz két és fél kiló hagymát tesz, húsz kilóhoz már ne tegyen ötöt, legföljebb három és fél-négy kilót. A kunsági bográcsos pörköltekhöz még ennyi sem jár, tizenhat-tizenhét kiló húshoz csak két és fél kiló, pedig ott is szeretik a jó sűrű szaftot.

Készítsük elő a húst, három-négy centiméteres kockákra vágva, így nyáridőben lehetőleg légmentes helyen, ha ilyen nincs, akkor vízben tartjuk, hogy a víz teljesen ellepje, s még úgy is takarjuk le tiszta kendővel.

Ha mindezzel megvagyunk, még egyszer ellenőrizzük fűszereinket, amelyeket legjobb egy erre a célra rendszeresített légmentesen zárható dobozban tárolni. A fűszerekkel kapcsolatban meg kell jegyeznünk, hogy a többnyire egyhangúan táplált háziállatokkal ellentétben a vad minden évszakban más

táplálékot fogyaszt, ezt a változatosságot fokozza az élőhely minősége és elhelyezkedése is. Ennek talán legjobb példája a mindenevő vaddisznó, amelynek húsa ízében árnyaltan tükrözi az említett hatásokat. A tavasszal elejtett süldők húsa erősebb fűszerezést igényel, míg a november végi, december eleji disznók húsát az őszi táplálékkal szerzett ízek gazdagsága jellemzi, amelyhez fűszereink csak szerény kiegészítőül szolgálhatnak.

Tűzről pattant kakastaréj

Eljött a tűzgyújtás ideje. Amikor már a vastagabb hasábok is lángot fogtak, tegyük az állványra az üstöt, s azonnal dobjuk bele a szalonnát. Amint üvegesedik, már legyünk figyelemmel, s időben vegyük ki a kakastaréjt, mielőtt szárazra sülné. Friss, puha kenyérral találjuk pálinkázó vendégeink nagy örömeire és éledező éhségük csillapítására. Az üst alján összegyűlt zsírból szedjük le annyit, hogy csak a hagymához szükséges mennyiség maradjon benne. A kakastaréj kiszedésekor az aprított hagymának rögvést az üstbe kell kerülnie, a tüzet vegyük kissé erősebbre. A hagyma víztartalma enyhén lelassítja a szalonna sülését, cukortartalma következtében pedig szép, barna pörzsanyagok jelennek meg az edény falán, amelyeket a nagy fakanállal állandó keverés közben belemosunk az edényben kialakuló szaftba.

A piruló hagyma megüvegesedik, majd sárgulni kezd, ekkor öntsünk rá kevés vizet, és pirítsuk vissza zsírára, ezt akár kétszer is megtehetjük. Ezek után tegyük rá a húst, és erősítsük fel a tüzet. Állandó forgatás mellett kezdi lassan feladni a levét, ne feledjük, hogy fiatal állat húsanak magasabb a víztartalma, idősebbnek pedig alacsonyabb, ezért ahhoz kevés víz hozzáadása megengedett. Beszéltem a szakaszos párolásról, amely épp most következik. Amikor a hús elfövi saját levét, akkor annyi langyos vizet adok hozzá, hogy az a húsdarabok között éppen csak megcsillanjon. Ezt újra elfőzöm, végül annyi vizet töltök az edénybe, hogy az a húst ellepje.

Álljunk meg egy pillanatra!

Itt álljunk meg egy pillanatra, ugyanis az étel végső állapota múlhat azon, hogy mi következik most.

(a szerző felvétele)

A régi leírások és a legtöbb mai főzőember szokásai egyeznek abban, hogy a paprika csak a hús pörkölése után kerülhet az ételhez. Ezért amikor az üstben lévő hús kezdi elföni a levét, gyengítsünk a tűzön, tegyük rá a pirospaprikát – húsmennyiséghez képest különként másfél-két dekát –, alaposan keverjük össze az egészet, és öntsük fel vízzel, ha szükséges.

Eljutottunk a fűszerezéshez. Minden ízesítésnek a só az alapja, enélkül az egyéb ízeket nem érzékeljük megfelelően, a többi fűszer adagolását nem fogjuk helyesen elvégezni. Ezért tehát, amikor a pörkölés végeztével a húst felöntjük vízzel, háromnegyed részben sózzuk meg. A só mennyisége tíz kiló húshoz mérve huszonöt és harminc deka között legyen. Milyen további fűszereket használunk? Vadpörköltekhöz a babér, a boróka, a kömény, a szegfűbors és a kakukkfű illenek legjobban, legyen szó bármilyen húsról. Ezeket már megszokás és egyéni ízlés alapján adagoljuk, fontos, hogy egyik sem mehet a másik rovására, és csak a hús által meghatározott alapíz gazdagítására szolgálhatnak, de el nem nyomhatják. Ez vonatkozik a zöldpaprikára és a paradicsomra is, amelyek szerepe az íz és a saft sűrűségének kialakítása. Ne legyen az étel „lecsóízű”, megjegyzem, e két zöldségfélét nem is használja mindenki, nélkülük is kialakítható a mártás sűrűségű, selymes, homogén állagú pörkölt-szaft. Egy kevés vörösbort mindig jótékony hatással van az ételre, ízét enyhén pikánsná teszi. Az előbbi szabály itt is érvényes, ne „borozzuk el” főztünket, tehát növekvő mennyiségű húshoz csökkenő arányban adagoljuk a bort.

Vége felé tart a főzés. A szakácsnak most kell igazán odafigyelnie, mind az ízesítésre, mind a bogrács aljára. Az esetleg túlsózott ételt szelídhethetjük pár szem krumpli hozzáadásával, de vigyázzunk, hogy szét ne főzzük a húst! Ahogy a hús puhul, egyre több enyvyanyag fő ki belőle, emiatt könnyen leraughadhat. Ha ez véletlenül megtörténik, úgy azonnal, kavarás nélkül szedjük át az edény tartalmát másik bográcsba, de jobb, ha erre nem kerül sor. Inkább figyeljünk a hús alatt lévő lé mennyiségére, és időben pótoljuk, ha szükséges.

Hamarjában ennyit a pörköltekről, nem olyan bizonyult, mint amilyennek látszik.

Nemrégiben egy érdekes diplomamunka került szerkesztőségünkbe. Orosz István vadgazdamérnök hallgató azt kutatta, vajon a fotóturizmus, illetve az ökoturizmus kiegészítő forrásként miképp lehet jelen a vadászterületeken. Ezt a szakdolgozatot kivonatoltuk...

Felmérés – tanulságokkal

Hazánk Európa természeti értékekben egyik leggazdagabb országa. Vadállományunk minősége, vadászati kultúránk világhírű. Turizmusunk a nemzetgazdaság egyik kiemelkedő ágazata, amelyben az elmúlt évtizedben megjelentek az alternatív turisztikai formák is. Ezek például a már említett ökoturizmus és fotóturizmus.

Vadászterületeink nagy része bővelkedik a természet csodáiban, ahova az ezeket értékelni tudó turista szívesen eljutna. Az ökoturistát általában valamely természeti tünemény érdekli, ez lehet táj, állat, növény, barlang stb. Miért ne mutatnánk meg neki? Hasonló igényekkel élnek a természetfotósok is. Orosz István szakdolgozatában – többek között – arra kereste a választ, hogy a vadászatra jogosultak hogyan viszonyulnának ahhoz, ha keresetük kiegészítéseként, holt időnyben nem vadászokat, hanem természetfotósokat kísérnének területükön, és a terítéken az elkészített fotók szereplnének. Ugyanakkor a szakdolgozatban elénk tárul a másik fél, a fotósok véleménye is.

Orosz a vadásztársaságok felméréséhez 119 helyre küldött kérdőívet. A kérdések mellett alább közöljük az összesített válaszokat is.

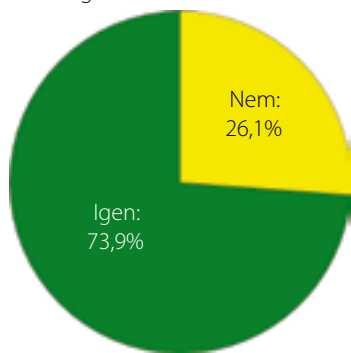
– *Hogyan kezeli/kezelné területén a természetfotósokat?* – A megkérdezetteknek mindössze 3%-a kezelné negatívan, 57%-uk pedig egyértelműen pozitívan. (A többi semleges.)

– *Az Önök területén lenne-e lehetőség a természetfotósok fogadására és kíséretére?* – A válaszadók 73,9%-a igennel válaszolt, amely egyértelműen mutatja a pozitív hozzáállást.

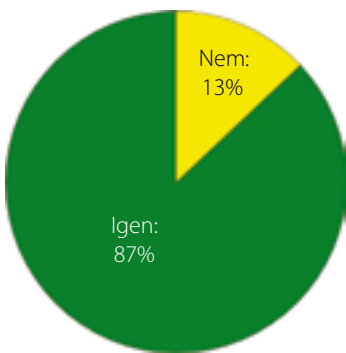
Persze volt „zsebbe vágó” kérdés is:

– *Körülbelül milyen térítési összeg fejében fogadná a fotós vendégeket?* – Nos, 73%-ban azt mondták, alacsonyabb összegért, 25%-uk a vadászvendégek térítésével arányban, míg mindössze 2% mondta azt, hogy magasabb összegért.

Az Önök területén lenne-e lehetőség a természetfotósok fogadására és kíséretére?

Igénybe venné-e olyan szolgáltatást, amely fotózási lehetőséget nyújt kíséréssel hazai vadászterületen?

Természetesen nem lehetett megkerülni a következő kérdést sem:

– *Igényelne-e képanyagot is a szolgáltatás fejében?* – A válaszok 93%-a igen volt, s csupán egy százalékkal kevesebben mondtak igent az alábbi kérdésre:

– *Lenne-e jövője egy ilyen típusú szolgáltatásnak?*

A vadászterületeken tevékenykedő fotósok egy kicsit másképp látják a kérdést. 29%-uknak volt már konfliktusa vadászokkal, s 47%-uk szerint a vadászoknak negatív a hozzáállása a fotósokhoz (27% nem is válaszolt erre a kérdésre.)

(A szerk. megjegyzése: E fotósok valószínűleg még semmilyen térítést nem fizettek azért, hogy a vadászterületen fotózzanak, a felmérésből az sem derült ki, hogy minden esetben a megfelelő személytől kértek-e engedélyt, hivatalosan dokumentálták-e a jelenlétüket stb.)

Érdemes elgondolkodni a fotósok következő kérdéseire és válaszain. A megkérdezett fotósok 87%-a venne igénybe olyan szolgáltatást, mely kíséréssel adna fotózási lehetőséget hazai vadászterületeinken. A természetfotósoknak is feltették a kérdést: lenne-e jövője egy ilyen szolgáltatásnak? Akárcsak a vadászok, ők is 92%-ban voksoltak igennel. Ezek szerint egyértelmű, hogy mind a vadászoknak, mind a természetfotósoknak azonos az érdeke: a vadászterületen, kísérő mellett természetfotók is készüljenek.

A fentiek figyelembevételével a diplomamunka készítője a következő lehetőségeket látja a két szabadidős tevékenység összehangolására:

– Területeink vadbősége és a szakemberek képzettségi szintje lehetővé teszi, hogy a vadászathoz újfajta szolgáltatásként vagy csak alternatív programként hozzákapcsolódjon a fotósok fogadása és kísérete.

– A vadásztársaságok részéről megvan a hajlandóság és a kapacitás a megvalósításhoz.

– A fotósok és a szolgáltatók oldaláról egyaránt van érdeklődés.

– Mivel az ökológiai fenntarthatóságot figyelembe kell venni, az ökoturizmus a legalkalmasabb a vadászathoz kapcsolódó szolgáltatások bővítésére.

– Mindezt figyelembe véve lehetőség van a vendégkör bővítésére és ezzel a bevételi források növelésére.

A vadászathoz kapcsolódó szolgáltatások jól illeszthetők az egyre fontosabbá váló falusi és ökoturizmushoz (a természet- és vadfotózás is az ökoturizmus szerves része). A vadászat mint turisztikai forma önmagában nem képes jelentős népességet eltartani, ám a vadászati turizmushoz kiépített infrastruktúra (pl. vadászházak) más turisztikai célokra az év más részeiben is kiválóan hasznosíthatók. Ehhez az érintett ágazatok (vadgazdálkodás, természetvédelem, idegenforgalom) együttes, egymás érdekeit figyelembe vevő, kölcsönös előnyökön alapuló fellépése szükséges.

Vadászmozaik Jubileum Gemencen!

Idén tizedik alkalommal rendezte meg a Gemenc Rt. művészeti alkotótáborát. A karapancsai vadászcastély ez alkalommal is az ország egyik legszínvonalasabb alkotóhelyévé vált: festők, grafikusok minden segítséget megkapva készíthettek új alkotásokat, vagy kaphattak ihletet a következő táborig. Az alkotótábor idei résztvevői voltak: *Ambrus Lajos, Ezüst György, Kalas András, Gyalai Béla, Mráz János, Nemes István, Prihoda Judit, Rékasi Csaba, Simon Ferenc, Szurcsik János, Szarvas Pongrác, Szemadám György, Valaczkai Erzsébet*. A résztvevők szavazatai alapján idén a „Gemenc” művészeti díjat, megérdemelten, Nemes István festőművész kapta.

Haszon Gábor

A tábor résztvevői az elkészült művekkel, valamint a Gemenc Zrt. vezérigazgatója, Csonka Tibor, illetve a tábor szervezője, dr. Novics György.

Plein air festők a dunai gát oldalán: Szurcsik János és Prihoda Judit.

A Diana Vadász-Felnőttképző Alapítványi Szakképző Iskola
 Informatika-akkreditációs listaszám: 0486
 Tanfelvételszám: 06-0015-03,
 6640 Csongrád, Jókai M. u. 14.,
 tel./fax: 63-463-790, 30-857-4245,
 e-mail: dianaszki@ynet.hu

folyamatosan szervezi felnőtteknek a

- vadászvezető (1 év)
- vadászpuska-műves (1,5 év)
- vadász-vadtenyésztő szakmunkás (2 év)
- környezet- és természetvédelmi szakmunkás (2 év)
- vadász-vadtenyésztő és érettségire való felkészítés (3 év)
- környezetvédelmi szakelőadó (1 év)
- vadgazdálkodási technikus (1 év és 2 év)
- halász (2 év)
- vadász-vadtenyésztő mester (1 év)
- lovasútúra-vezető (2 év)
- belovagoló (2 év)
- vízkütfúró (1,5 év)

tanfolyamokat, amelyek munkaviszony mellett is végezhetők. Érdeklődni a fenti címen, telefonszámon lehet.

www.dianaszki.hu

CERTOP ISO 9001

SÓLYOM VADÁSZFEGYVER-JAVÍTÓ BT.

Vadászfegyverek szakcsere javítása, teljes felújítása, agyazás, tárcsó- és lámpaszereles.

Bizományosi vadászfegyverek árusítása

1031 Budapest, Keve u. 45/C
 (a Rímiai Strandfürdő mögött)
 Tel.: 242-2104

tárcsó

1122 Budapest, Városmajor u. 190.
 K. 14-19
 Sz. 9-19
 P. 14-19

Telefon: (1)202-6661
 (20)432-5565 vagy (30)253-8241
www.tavcso.com

SOLTÉSZ AUTOMATA VADETETŐ

A levédett készülék már nagyon sok vadászterületen működik a vadgazdák teljes megelégedésére.

Soltész Károly
 2000 Szentendre, Irányi D. u. 25.
 Telefon: 20/951-3427
 Telefon/Fax: 26/313-789

Az etetők 120 és 220 literes tartállyal készülnek.
 2 év garancia. info@vadeteto.hu

Minden jogszabály, így a vadászati törvény és végrehajtási rendelete is csak akkor ér valamit, ha életszerűséget tükröz a szövegezése, és emiatt értjük rendelkezéseit, vagy léteznek olyanok, akik értelmezni tudják a számunkra. Ez különösen akkor fontos, ha az anyagi haszonszerzésünk forrásaként számon tartott vadban mint élő vagyontárgyban okozott kár megtérítését a bíróságtól tudjuk csak remélni, és szükséges, hogy a bíró – akár szakértő kirendelése nélkül is – átlássa a helyzetet. A „kár” polgári jogi fogalom. Annak ellenére, hogy kárigényünkért egy polgári jogi perben kell vívniunk, nem haszontalan már egy büntetőeljárásban bizonyítást lefolytatni, tényállást rögzíteni.

Vadvédelem és állatvédelem a vadászati törvényben

Kié a vad?

III. rész: A vad tulajdonjoga és a kártérítés jogosultja

A legtöbb vadász – nagyon helyesen! – az orvvadászatot lopási cselekményként értelmezi. A Büntető törvénykönyv (Btk.) szerint lopást az követ el, „aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa”. Élő jogtárgy esetén a másztól elvétel magától értetődően nem megy másként, mint az ingó dolog (a vad) elfogása, elkábítása vagy elpusztítása utáni elvitellel. Jelen esetben számunkra nem az a kérdés, hogy a vad mennyire szenved ilyenkor, és hogy van-e helye állatkinzás megállapításának. Itt annak tisztázása szükséges, hogy a lopás mellett rongálást, vagyis a Btk. alapján „idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával” történő károkozást is megvalósít-e az elkövető, és hogy egyáltalán kit tekinthetünk sértettnek (károsultnak).

Amikor a vadászati jog alkotásának és alkalmazásának elmúlt tíz év alatt elért „eredményeit” keressük, nem hagyhatjuk figyelmen kívül a bíróságok munkáját, az ítélkezési gyakorlatot. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 29. § (1) bekezdése rendelkezik arról, mikor van helye jogegységi eljárásnak. Az egyik ok a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása, amelynek érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala szükséges. Ez történt 2005. június 22-én, amikor a Legfelsőbb Bíróság jogegységi tanácsa a Pécsi Ítéltábla kollégiumvezetőjének a kezdeményezését követően, a Legfelsőbb Bíróság elnökének indítványára alapján meghozta és nyilvánosan kihirdette 2/2005. számú büntető jogegységi határozatát. (Megjegyzés: Magyarországon ún. precedensjogi jogalkalmazás nem létezik, ám a már elbírált ügyekben hozott döntésekre épülő jogegységi határozatok minden eljárásban kötelezően alkalmazandóak.)

A határozat szerint a jogosulatlan vadászattal el-

követett lopás és rongálás bűncselekményének sértettje az adott vadászterületen vadászatra jogosult. Ennek megállapítására azért volt szükség, mert a büntető bíróságok ítélkezési gyakorlata eltérést mutatott ebben a kérdésben. Egyes bíróságok a magyar államot, mások pedig a vadászatra jogosultat (vadásztársaságot) tekintették a sértettnek. A Polgári törvénykönyv (Ptk.) és a vadászati törvény szerint a vad az állam tulajdonában áll. A vadászterületen elejtett, elfogott vad (ideértve annak trófeáját is), a hullott agancs, a szárnyas vad tojása, az elhullott vad teteme a vadászatra jogosult tulajdonába kerül, kivéve, ha a más vadászterületről átváltott sebzett vadat e jogosult hozzájárulásával ejtik el. Ez utóbbi esetben a sebzés helye szerinti jogosult lesz a vad tulajdonosa. A nem vadászterületen elhullott vad teteme, valamint a hullott agancs annak a vadászatra jogosultnak a tulajdonába kerül, amelyiknek a vadászterületéről a vad odakerült. Kétség esetén tulajdonosnak a fellelés helye szerinti legközelebbi vadászterület jogosultját kell tekinteni. (A vadaskertben, a vadsparkban tartott vad a vadspark fenntartójával kötött eltérő megállapodás hiányában a vadászatra jogosult tulajdonában van.)

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy ezek a rendelkezések az állami tulajdonban lévő vad tulajdonjogának a vadászatra jogosultra való átszállását az elejtés, az elfogás aktusához, illetőleg az elhullás tényéhez kötik, s nem szabnak a tulajdonátszálláshoz további feltételt. Egyik idevonatkozó jogszabály sem rögzíti tehát azt, hogy kizárólag a vadászatra jogosult által történő jogszerű elejtés esetén kerül a vad a vadászatra jogosult tulajdonába. A jogosulatlanul elejtett vad esetében is az ismertetett szabályok az irányadók. *Ebből az következik, hogy a jogosulatlan kilövést követően a vadra elkövetett lopás sértettje a vadászatra jogosult, hiszen a lelő-*

véssel tulajdonába került ingó dolgát tulajdonították el! Téves tehát a vadászati törvénynek azon értelmezése, mely szerint az éves vadgazdálkodási tervben meghatározott vadnak a jogosult által történt szabályos elejtése és azonosító jellel ellátása eredményezheti csak a tulajdonjog átszállását, emiatt a jogellenes elejtés esetén sértettnek a magyar államot kell tekinteni. A legfőbb ügyész BF. 1112/2005. számú nyilatkozatában a jogosulatlan vadászattal elkövetett vagyon elleni bűncselekmények sértettjeinek körét illetően kialakult ellentétes gyakorlatra tekintettel szükségesnek tartotta jogegységi határozat meghozatalát. A lopás elkövetési tárgya a vadászható állatfaj mint értékkel bíró ingó dolog, amely a lopással más személy birtokába kerül. A lopás megvalósulása szempontjából közömbös körülmény, hogy az ellopott dolog birtokosa a tulajdonostól lopott-e, hiszen elkövethető a lopás valamely, bűncselekmény útján birtokul szerzett dologra nézve is. A lopás bűncselekményének a passzív alanya (illetve sértettje) a dolog birtokosa (jogcímétől függetlenül), aki az elkövetési magatartás megvalósítása (az elvétel) folytán a birtokát veszti.

A vadászati törvény rendelkezései szerint a vadászati jog – mint vagyonértékű jog – a földtulajdonjog elválaszthatatlan részeként a vadászterületnek minősülő terület tulajdonosát illeti meg, de a vadászati jog haszonbérbeadása esetén vadászatra jogosultnak a haszonbérletet kell tekinteni. A vadászati jog a vad, valamint élőhelyének védelmével és a vadgazdálkodással kapcsolatos, továbbá a vadászterületen szabadon élő vadnak az arra jogosult által történő elejtésére, elfogására, a hullott agancs, valamint a vadászható szárnyas vad tojásának gyűjtésére, továbbá az elhullott vad tetemének e törvény szerinti elsajátítására való kötelezettségek és jogosultságok összessége. A vadászatra jogosult a vadgazdálkodási feladataiból fakadóan a vadászterületen élő összes vad birtokosa. Ebből egyenesen következik, hogy a vadászterületen az erre való jogosultság nélkül elejtett, elfogott vadnak a jogtalan eltulajdonítása céljából más által történt elvétele esetén a lopás bűncselekményének a passzív alanya, egyben büntető anyagi jogi értelemben a sértettje a vadászatra jogosult, és nem a magyar állam.

A vad elejtése rendszerint szükséges a jogtalan eltulajdonítást célzó elvételhez, azzal természetesen egybeolvad. Az elejtés tulajdonképpen csak kísérleti cselekmény, mert a lopás elkövetési magatartásának a befejezett végrehajtása a kilövést követő további aktivitást is megkívánja: el kell vinni a vadat a helyszínről. A vadászati törvény szerint a vad elfo-

Vadászmozaik

16. Országos Vadásznapi Szlovákiában

2006. szeptember 2–3-án, Szent Antal (Svätý Anton) kerül megrendezésre a 16. Szlovákiai Országos Vadásznapi rendezvénysorozat. Az akció fővédnöke Szlovákia Mezőgazdasági Minisztériuma. Az egy időben három helyszínen folyó kulturális rendezvény számos érdekes programmal várja a látogatókat.

Szakmai versenyek közül külön figyelmet érdemel a Vadhívó Verseny Országos Bajnoksága, valamint az I. Vadhívó Ifjúsági Európa-bajnokság. A kastélyparkban solymászbemutatók, kinológusok bemutatói, horgászverseny, lövészet történelmi fegyverekből és az Országos Szarvasbőgő Bajnokság szórakoztatja majd a látogatókat.

Magyar nyelven bővebb információ kapható Takács Frigyesnél a +421 905 693443 mobilszámon, valamint a szerkeszto@vadaszat.sk e-mail címen.

gásának minősül – annak mozgásképtelenné tétele útján – élve történő birtokbavétele. Az elfogott élő vad eltulajdonítást célzó elvétele az elfogás aktusától ez esetben sem választható szét, ezért az elfogással már megkezdődik a lopás elkövetési magatartásának a kifejtése, egyszersmind az elfogás aktusával a tulajdonátszállás is bekövetkezik. A lopási cselekmény mindkét esetben a vadászatra jogosult birtokát, egyben tulajdonát sértve megy végbe. A törvény ugyanis a vad elejtésének jogszerű vagy jogszerűtlen voltától nem teszi függővé a tulajdon átszállását. A tulajdon átszállása a vadászatra jogosultra a jogtalan kilövés, elfogással még az elvétel befejeződése előtt megtörténik. Az elvétel befejeztével viszont a vadászatra jogosult tulajdonosi és birtokosi minősége azonosul. A tulajdonjog jelentőségét előtérbe állító érveléssel elméletileg sem igazolható tehát, hogy a jogosultság nélkül kilőtt, elfogott vadnak jogtalan eltulajdonítási céllal történt elvétele esetén a magyar állam lenne a bűncselekmény sértettje.

A jogosulatlanul elejtett, elfogott vadra elkövetett lopás sértettje eljárásjogi értelemben is a vadászatra jogosult, s egy polgári jogi eljárásban, vagyis magánfélként történő fellépés esetén a vad értékét az elkövető a vadászati jog jogosultjának (pl. a vadásztársaságnak), és nem az államnak köteles megtéríteni.

Dr. Czerny Róbert

Vadászmozaik

Sokkal olcsóbb!

A golyós vadászpuskák előágyára szerelhető, annak alátámasztását szolgáló, rendkívül jó minőségű villás Harris Bipodoknak egyetlen hátrányos tulajdonságuk van, az aránylag magas vételár. Ezt küszöböli ki kitűnő másolata, az ún. Outers / Shooters Ridge Bipod Clone, amely alig felébe kerül az eredetinek, hasonló kinézet és tulajdonságok mellett. Aki gyakran lő messzire, kis célpontra, annak feltétlenül szükséges az ilyen fegyvertámasz. Pontos leírását megtaláljuk a www.Outersbipod.com honlapon.

K. L.

Új világmárka?

Az angol empire, azaz birodalom szóról leginkább az ókori rómaiak jutnak az eszünkbe, esetleg a középkori német császárok. Rejtélyes, miért pont ezt az elnevezést választotta magának az amerikai illetőségű Empire Rifle Company LLC, amely egyike a világ legjobb golyós vadászpuska gyártóinak. Ugyan alaposan megkérjük az árát, de ezért tökéletes minőséget kap az ember. Mégsem annyira drágák a fegyverek, mint az osztrák vagy még inkább az angol kisipari darabok. Az Empire golyósok tervezői csakis Modell 98-as Mauser zárszerkezettel dolgoznak, szerintük ez a felsőfok, a legmegbízhatóbb. A csövek – a vevő kívánsága szerint – készülhetnek szénacélból vagy pedig rozsdamentesből. Agyazáshoz az XX jelzésűtől az XXX jelzésű minőségben törökországi diófát használnak. Ez legtöbbször kicsit sötétebb, mint az Európa keleti és középső részén nőtték, de ugyanolyan szépen ereszett. Kaliberválasztékuk rendkívül széles, több mint hatvanféle (!) közül válogathatunk. Általában elmondható, hogy a könnyebb puszkához a .220 Swifttől a .338 Winchester Magnumig alakítják ki a töltényűrt, míg nehéz fegyverek a .375 Holland & Holland Magnumnál kezdődnek, egészen az .500 Jeffery-ig. Ám ezeknél valamivel kisebb és nagyobb űrméretekre szintén van lehetőség. Stan-

K. L.

Szeptemberben vadászható

Gímszarvas, szikaszarvas, őzbak, muflon, vaddisznó, mezei nyúl, üregi nyúl, tőkés réce, csörgőréce, szárcsa, balkáni gerle, örvös galamb, róka, pézsmapocok, nyestkutya, mosómedve, házi görény, nyest, arany sakál, borz, dolmányos varjú, szarka, szajkó.

Dátum	Nap		Hold	
	Kel	Nyugszik	Kel	Nyugszik
1. p	5,02*	18,25*	14,21*	21,51*
2. szo	5,04*	18,23*	15,25*	22,48*
3. v	5,05*	18,21*	16,18*	-
4. h	5,06*	18,19*	16,59*	0,00*
5. k	5,08*	18,17*	17,29*	1,23*
6. sze	5,09*	18,15*	17,53*	2,51*
7. cs	5,10*	18,13*	18,13*	4,20*
8. p	5,12*	18,11*	18,31*	5,47*
9. szo	5,13*	18,09*	18,49*	7,13*
10. v	5,14*	18,07*	19,09*	8,40*
11. h	5,16*	18,05*	19,32*	10,06*
12. k	5,17*	18,03*	20,01*	11,30*
13. sze	5,18*	18,01*	20,39*	12,50*
14. cs	5,20*	17,59*	21,28*	14,01*
15. p	5,21*	17,57*	22,28*	14,58*
16. szo	5,22*	17,55*	23,35*	15,41*
17. v	5,24*	17,53*	-	16,13*
18. h	5,25*	17,51*	0,46*	16,37*
19. k	5,26*	17,49*	1,57*	16,56*
20. sze	5,28*	17,47*	3,05*	17,11*
21. cs	5,29*	17,44*	4,12*	17,25*
22. p	5,30*	17,42*	5,18*	17,38*
23. szo	5,32*	17,40*	6,23*	17,51*
24. v	5,33*	17,38*	7,29*	18,05*
25. h	5,34*	17,36*	8,37*	18,22*
26. k	5,36*	17,34*	9,47*	18,43*
27. szo	5,37*	17,32*	10,59*	19,10*
28. cs	5,38*	17,30*	12,09*	19,47*
29. p	5,40*	17,28*	13,15*	20,37*
30. szo	5,41*	17,26*	14,10*	21,41*

* A nyári időszámítás alatt a KÖZEI-ben megadott időpontokhoz egy órát hozzá kell adni!

dard, Legacy, Liberty és East Afrika elnevezésű modelleket kínálnak vevőiknek, a hangzatos Field Grade, Guide Grade, Professional Grade, Express Grade, Special Projekt avagy Empire Grade kivitelben. Kitűnő honlapjukon – www.empirerifles.com – valamennyiről igen részletes ismertetést találhatunk.

Vadászpiac

A rovatunkban megjelentetett adatokat, árakat partnereinktől kapjuk, így azokért, valamint az esetleges nyomdai hibákért felelősséget szerkesztőségünk nem vállal. Az árak tájékoztató jellegűek, árajánlatnak nem minősülnek. A nyomdai átfutás miatt előfordulhat, hogy a közölt árak már eltérnek az aktuálistól, mire Önök kézhez kapják az újságot. Felhívjuk a figyelmet arra is, hogy néhány cég nálunk megrendelésre kapható egy-egy, esetleg az összes termék. Kérjük, mielőtt tervezze, informálódjon az üzletekben a részletekről.

A jel mutatja, hogy az üzletben a Magasles havilap is megtalálható. A és jelzésű cégek hirdetését, illetve kedvezménykuponját is megtalálhatják jelen lapszámunkban. A könnyebb áttekinthetőség, keresés kedvéért az árlisták mellett közöljük, melyik megyében található az üzlet.

Magyar forintban közölt fogyasztói árak

A 22-es CSAPDÁJA HÁBORÚELLENES KATONAI TULÉLŐBOLT HIDEGHÁBORÚS KUTATÓINTÉZET ÉS KIÁLLÍTÓTEREM * BUDAPEST, TEREZ KRT. 22., BEJÁRAT AZ ÁRADI U. FELŐL
TEL: 70/31-222-13, 1/30-20-520

Utánvéttel is szállítunk.	téli kabát	14.000	kétféles esőkabát	4.500	légpuskatárcsák	3.000	bicskák, zsebkecsék	2.900
oldalsó zseb nadrág	függőágy	3.500	poncho	2.500	bomber dzseki	7.000	bicskatok	650
sokzsebes zubbony	egycsatos bőrvö, barna v. fekete	2.500	bélelt kesztyű bőrtényérel	2.000	kandilép	1.250	anyózsák (nagymeretű vadzsák)	4.500
vadász, horgász, bőr igazolványtökök	laposüveg	1.500	egyéb bélelt kesztyű	1.500	magneziumgyújtó	3.900	nyagító	400
erőőr, halór ig.-tökök	zöld poló	1.500	3 elemes rúdipuma tarubólíncsel	6.500	630-as tüzeletű 4 börtökban	15.000	kenyérszák	1.000
polgármű igazolványtökök	kulacs, övre erősíthető tokkal	1.900	pipalámpa	2.200	12 órás világítórúd 4 szinben	750	matrózpoló	2.500
Magnum bakancs	pokróc	1.900	összehajtható polifoam	2.200	angol tüleltőkönyv	5.400	Magyar használt katonai bakancs	1.999
egyéb bakancsok	külföldi máhászok	3.900	svájci gyapjúpulóver	5.200	címeres nemzeti zászló nagy	3.000	„surranó” (46-os méretig)	1.999
Francia lédegenlős bakancsok	talpbetét hideg és nedvesség ellen	650	termosapka	1.500	címeres nemzeti zászló kicsi	900		
bélelt mellény kapucnival	magyar katonai tájoló börtökban	4.500	összecsukható szék	1.900	osztrák hátszák	6.500		
sokzsebes mellény	iránytű	400	fejlámpa	1.900	Svájci tábori ág, összehajtható	5.900		

AGROKOR HOLDING RT. * AGRO ÁRUHÁZ, NYÍREGYHÁZA, DEBRECENI U. 233. * 42/598-900 * WWW.AGROKORHOLDING.HU

GÁZRIASZTÓ FEGYVEREK	Safari mid bakancs	15.360	SÖRÉTES LŐSZEREK	Nike 12/70/10 vadász	42	LÉGFEGYVEREK	Fjall Raven sapkák	4.224-től
BR 9 mm gázriasztópisztoly	Elan Gore-Tex bakancs	27.744	Nike 12/70/8 vadász	Nike 12/70/10 extra	47	Slavia 630 légfegyver 4,5 mm	Fjall Raven forester nadrág	23.712
Police 8 mm gázriasztópisztoly	Morvan Gore-Tex bakancs	33.120	Nike 12/70/10 extra	Nike 12-es sport löszerek	37-től	Slavia 631 légfegyver 4,5 mm		
LE CHAMEAU CSIZMÁK	CIPŐK, CSIZMÁK, BAKANCSOK		Nike 12-es sport löszerek	GÖLYÖS LŐSZEREK		Gomo shadow 1000 légpuska	EGYÉB KIEGÉSZÍTŐK	
All tracks regulár csizmák	Indi 009 félcipő (viziálló)	13.440	Cseh SB löszerek	Sako löszerek	182-342	Léglőszerek 500 db-os	Bresser távcsövek	7.990-től
Anjou csizma	Indi 200 félcipő	12.192	Cseh neo csizma csatos	Norma löszerek	202-498	RUHÁZAT	Bör tölténytartó 5 golyós	1.277-től
Wierzon nyári csizma	Gronell bakancs	28.896	Cseh neo zippes	Geco löszerek	278-528	Rövid ujji poló	Bör tölténytartó 11 golyós	1.478-től
Wierzonrd neo csizma	Cseh neo csizma csatos	20.736	GÖLYÖS FEGYVEREK	RWS löszerek	261-454	Rövid ujji ingek	Diana 3-as fegyverszekrény	29.580
Chasseur neo csizma	Tikka T3 löfegyver 30-60 irányzékkel	248.256	LE CHAMEAU CIPŐK, BAKANCSOK	és gyorstűs	467-744	Nadrágok	Diana 5-ös fegyverszekrény	40.620
Chasseur szőrmés csizma	CZ 550 Lux löfegyver 243 Win, kivethető tárral	194.438	Boxer cipő	FEGYVERLÁMPÁK		Mellények	Delwar hátszák	3.792-től
Boxer cipő	és gyorstűs	248.256	Lowdover cipő	Vezetékes lámpák	15.437-től	Köztűi pulóverek	Dick kések	1.906-től
Naruk cipő	CZ 550 Lux löfegyver 243 Win, kivethető tárral	194.438	Naruk cipő	Egybeakus lámpák	26.496-től	Dzsekik, vékonyabb kabátok	Martini trórik	4.990-től
Safari low cipő	Akkus halogén kézi lámpa	2.352	Safari low cipő	Wax kabátok	15.130-tól	Le Chameau grouse nadrág	440 C 59 HRC trórik	10.140-tól
				Le Chameau grouse kabát	20.640	Le Chameau grouse kabát	Trófia alátét	720-tól
							Bör fegyverszák	2.246-től

BALASSA KFT. * 2660 BALASSAGYARMAT, MÁRTYÓK U. 7. * TELEFON: 35/301-435 * FAX: 35/500-038

Nyári hivatásos vadász kabát	Lóden 3/4-es kabát (dzseki)	25.000	Lóden leszács hordtászkával	Kord mellények	11.000	Kalap	6.800
Nyári hivatásos vadász mellény	Funkciós lóden nadrágok	12.800	Lóden lesznadrág	Düfűn nadrágok	6.500		
Nyári hivatásos vadász nadrág	Lóden pelein	24.000	Lóden hátszák vérszákkal	Düfűn mellények	10.750		
Téli hivatásos vadász garnitúra	Lóden lábszák	28.000	Kord nadrágok	Ünnepi öltöny (hímzett)	26.000		

BUDAPESTI TÁVCSÉNTROM (TÁVCSŐ KFT.) * 1122 BUDAPEST, VÁROSMAJOR U. 19/B * NYITVA: K: 14-19, SZE: 9-19, P: 14-19
TEL: 1/202-5651, 20/432-5555, 30/253-8241 * HONLAP: WWW.TAVCSO.COM * MAIL: INFO@TAVCSO.COM

KERESŐK	TS Nevada 8x42 vagy 10x42	39.900	ED-APO 20-60x (80mm)	Night Shadow (3x)	129.000	ED-APO FOTOVIZUÁLIS TÁVCSŐVEK (25X-200X)	
SilverEye 8x20 mono	ATN Omega 7x30	39.900	TS 22-66x (100mm)	Night Jaguar (4x)	138.000	SkyWatcher (600mm, f/7.5)	129.000
Breaker 7x35	ATN Omega 8x36	49.800	ED-APO 22-66x (100mm)	Night Scout (5x)	159.000	Lacerta (555mm, f/6.9)	199.800
TD 8x40 Wide Angle	TS Military C 7x50	81.000	Fotoadapterek spektívhez	2. GEN EJELLÁTÓK		SkyWatcher (900mm, f/9)	219.000
Breaker 7x50	TS Marine 10,5x70	147.000	Foto-okulárok spektívhez	csak licenzzel		SkyWatcher (900mm, f/7)	219.000
Breaker 16x50	ZOOMOLHATÓ KERESŐK		Komplett kameraadaptáció	Night Leopard-2i	328.000	TeleVue USA (600mm, f/7)	450.000
Teleskop-Service 10x50 deLux	Breaker 7-15x (35mm)	19.800	ATN EGYEZMÉS EJELLÁTÓK (1. GEN)	Night Storm-2i	338.000	EGYÉB TERMÉKEK	
Breaker 10x60 vagy 20x60	Breaker 8-20x (50mm)	19.800	Night Star (1.5x)	M04-2i	348.000	ATN infravető (450mW)	45.000
Breaker 11x70	Breaker 10-30x (60mm)	29.800	Night Leopard (3x)	Night Shadow-2i (5x)	498.000	William Optics kamera adapter	15.000
Breaker 12x80	Breaker 12-36x (70mm)	39.800	M02-1 (3x)	Voyager-2i (4,5x)	498.000	EOS, Nikon, Pentax bajonett	3.900
Teleskop-Service 20x80	TELESKOP-SERVICE ZOOM-SPEKTÍVEK		Night Storm (3,5x)	TÜKÖRÖBJEKTÍVEK		TS J330 asztali állvány	7.800
TD 25x100	TS 18-54x (55mm)	28.800	M04-1 (3x)	FOTOVIZUÁLIS TÁVCSŐVEK		TS 303 stabil fotoállvány	19.800
TS-Fraunhofer 25x100	Voyager 25x-75x (70mm)	39.000	Viper (1x, fejkosárral)	SkyWatcher (1200mm, f/13.3)	69.900	AZSF állvány, finombeállítás	39.000
NITROGENTÖLTÉSŰ KERESŐK	Acute 20-60x (80mm)	48.000	Night Cougar (1x, fejkosárral)	SkyWatcher (1500mm, f/11.8)	99.900	TS Triton fotoállvány	48.000
Sicong 8x42	TS 20-60x (80mm)	66.000				TS Triton Action Grip fej	18.000

FOREST KFT. * 6721 SZEGED, BRÜSSZELI KRT. 6. * TEL: 62/426-664, 62/423-760 * FAX: 481-087 * WWW.FORESTKFT.HU * E-MAIL: INFO@FORESTKFT.HU, FOREST@AXELERO.HU

Beretta S 686 White Onyx Mc	Beretta Diamond Pig. Mc	1.450.000	Beretta AL 391 Urika G. White Mc	Beretta A 391 3.5 Xtrema 2 KICK OFF	422.000	FAIR Premier EM	205.400
Beretta Silver Pigeon S Mc	Beretta Ultralight Mc	425.000	Beretta AL 391 Urika Premium Mc	0c	448.000	FAIR Premier EM DL TC	238.000
Beretta 687 Silver Pigeon II. Mc	Beretta Ultralight de Luxe Mc	455.000	Beretta AL 391 Urika Premium OB	Beretta 686 E Sporting Mc	448.000	FAIR LX 600 EM TC	236.000
Beretta 687 Silver Pigeon III. Mc	Beretta 471 Silver Hawk Mc	790.000	Beretta AL 391 Urika Synthetic Mc	Beretta 686 E Sp.állítható tus	496.000	FAIR LX 600 DL TC	300.800
Beretta 687 Silver Pigeon IV. Mc	Beretta AL 391 Urika Mc	315.000	Beretta AL 391 Urika OB	Beretta S 682 G. E Sp. Mc	720.000	FAIR LX 692 Gold TC	368.500
Beretta 687 Silver Pig. V. Mc	Beretta AL 391 Urika OB	324.000	Beretta AL 391 Teknys OB	Beretta S 682 G. E Sp.állítható tus	788.000		
Beretta S 687 EL Gold Pigeon II. Mc	Beretta AL 391 Urika G. Black Mc	376.000	Beretta AL 391 Teknys Gold Mc	Beretta DT10 Trident Sp. Oc.	1.385.000		
	Beretta AL 391 Urika G. Black OB	390.000	Beretta AL 391 Teknys Gold OB	Beretta Silv. S. dupla golyós	870.000		

COMPASS-SPORT GPS ÉS TÜRABOLT * WWW.COMPASS-SPORT.HU * 1065 BUDAPEST, NAGYMEZŐ U. 12. * 342-6583 NYITVA H-P 10-18 * 1134 BUDAPEST, LEHEL U. 23. * 239-6013 * NYITVA H-P 9-16

Table with multiple columns listing various GPS devices and accessories, including brands like Garmin, Suunto, and Minox, with prices in HUF.

DAISY FEJVEGYVERT * 1175 BUDAPEST, BARTÓK BELA UT 87. * TEL.: 1/385-4963 * NYITVA: H-P 9-17 ÓRAIG

Table listing Daisy rifle scopes and accessories, including models like M98, M20, and M70, with prices in HUF.

DIANA SÍFOK VADÁSZBOLT * 8600 SÍFOK, SZT. LÁSZLÓ U. 39. * TEL.: 30/9366-066 * FAX: 84/315-298 * E-MAIL: DIANA1@ENTERNET.HU

Table listing Diana air rifle scopes and accessories, including models like R93, R93 Luxus, and R93 Attaché, with prices in HUF.

DIANA VADÁSZBOLT * 8900 ZALAEGERSZEG, OLA ÚT 4-10. * TEL.: 92/315-999 * NYITVA: H-P 9-17, SZ 9-12

Table listing Diana air rifle scopes and accessories, including models like BDU, Vaszon, and Polár, with prices in HUF.

DUNA-TRADE KFT. * TUSKEVÁR VADÁSZATI SZAKÜZLET * 6200 KISKÖRÖS, JÓZSEF A. U. 5. * TEL./FAX: 78/311-836 * WWW.TUSKEVB.HU

Table listing Duna-Trade air rifle scopes and accessories, including models like Browning, Remington, and Sauer, with prices in HUF.

GEMENC VADÁSZBOLT * 1203 BUDAPEST, KOSSUTH L. U. 57. * TEL./FAX: 1/283-4432 * NYITVA: H-P 10-17,30-IG * WWW.GEMENCBOLOT.HU * E-MAIL: INFO@GEMENCBOLOT.HU

Table listing Gemenc air rifle scopes and accessories, including models like Leica, Sauer, and Zeiss, with prices in HUF.

FOTOTECHNIKA LŐRINCZ ÉS FIA KFT. * 1056 BUDAPEST, VÁCI U. 61. * TEL./FAX: 266-0485, 337-2902 * NYITVA: H-P 10-18-IG, SZO 11-13-IG

Table listing Fototechnika optical equipment, including binoculars, cameras, and accessories, with prices in HUF.

FROMMER KFT. * 1089 BUDAPEST, REZSŐ TÉR 21. * TEL.: 210-3506, 30/2427-460 * FAX: 210/3507 * NYITVA: H-Cs 8-17, P 8-16, SZO 8-12 ÓRAIG

Table listing Frommer optical equipment, including binoculars, telescopes, and accessories, with prices in HUF.

GOMBÁS SÁNDOR, VÁREDEI KFT. * 30/933-2216 * WWW.VADASKERT.HU * INFO@VADASKERT.HU

Table listing Gombás Sándor optical equipment, including binoculars, telescopes, and accessories, with prices in HUF.

HARMÓNIA VADÁSZBOLTOK * KÖZPONT: 4025 DEBRECEN, SZÉCHENYI U. 10. * TEL.: 52/430-468 * FAX: 52/412-633 * 4026 DEBRECEN, BETLEN U. 36. * TEL./FAX: 52/421-338

Table listing Harmónia rifle scopes and accessories, including models like 4400, 6000, and 7030, with prices in HUF.

Table listing Mannlicher Classic rifle scopes and accessories, including models like Mannlicher Classic Std, Mannlicher Classic FS, and Mannlicher Classic Mountain, with prices in HUF.

HARGITA JAGD VADÁSZBOLT * 6800 HÓMEZŐVÁSÁRHÉLY, ANDRÁSSY U. 32. * TEL.: +36-62/248-768, +36-30/9580-603 * WWW.HARGITAJAGD@INVTTEL.HU

Table listing Hargita Jagd rifle scopes and accessories, including models like Steyr, Merkel, and Sauer, with prices in HUF.

HOR-SZA Kft. VADÁSZBOLT * 9600 SÁRVÁR, BATHYÁNY ÚT 34. * TEL.: 95/323-483, 30/9082-451

Table listing Hor-sza optical equipment, including binoculars, telescopes, and accessories, with prices in HUF.

GÉRINGER AUTÓ KFT. * 2900 KOMÁROM, BATHORY ÚT 1. * TEL.: 34/346-132 * FAX: 34/540-562 * E-MAIL: GERINGERMITSU@VIVAMAIL.HU

Table listing various firearms and accessories, including MITSUBISHI, Paiera 3g, and various rifle models with their specifications and prices.

HUBERTUS VADÁSZBOLT * 9400 SOPRON, LACKNER K. U. 6. * TEL./FAX: 99/314-317 * NYITVA TARTÁS: H-P 9-12, 13-17; SZO 9-12

Table listing firearms and accessories under the Hubertus Vadászbolt header, including HASZNÁLT FEGYVEREK and KÉSZLET.

HUNOR 2000 Bt. Fegyver- és Vadászbolt * 8360 KESZTHELY, SZÉCHENYI ÚT 11. * TEL.: 83/317-355, 30/9947-482, 30/9948-695 * NYITVA: H-P 8-16-IG, SZ 8-13-IG

Table listing firearms and accessories under the Hunor 2000 Bt. header, including GÖLYÖS FEGYVEREK and MAUSER.

IPLY VADÁSZBOLT * 2660, BALASSAGYARMAT, BAJCSY ÚT 5. * TEL.: 35-500-497 * INFO@IPOLYARMS.HU * WWW.IPOLYARMS.HU * H-P 9-17, SZO 9-12

Table listing firearms and accessories under the Ipoly Vadászbolt header, including ARABESZK and MAGNUM.

JAGDREVIER VADÁSZBOLT * MOSONMAGYARÓVÁR, SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÚT 117. * MOBIL: 20/9446-383 * TEL./FAX: 96/212-840 * WWW.JAGDREVIER.HU * CSIBATAMAS@JAGDREVIER.HU

Table listing firearms and accessories under the Jagdrevier Vadászbolt header, including ÚJ FEGYVEREK and HASZNÁLT FEGYVEREK.

HUNGARO-ARMS KFT. * KÖZPONT: GYŐR, APÁCA U. 14. * TEL./FAX: 96/328-876, 313-040 * INFO@HUNGAROARMS.HU * WWW.HUNGAROARMS.HU

Table listing firearms and accessories under the Hungaro-Arms Kft. header, including LAPUA LŐSZEREK and AKCIÓS KERESŐTÁVCSÓ.

KALIBER MAX CÉLPONT FEGYVERBOLT * 1035 BUDAPEST, VEREFÉNY U. 1. * TEL.: 240-1923 * E-MAIL: FEGYVER.KALIBER@AXELERO.HU

Table listing firearms and accessories under the Kaliber Max Célpont Fegyverbolt header, including KÜLÖN AJÁNLATUNK and GÖLYÖS PÜSKÁK.

KÁTAI VADÁSZ, HORGÁSZ KIS- ÉS NAGYKERESKEDÉS * 5900 OROSHÁZA, KÖND U. 44. * TEL./FAX: 68/411-612

KÁTAI VADÁSZBOLTOK: 5540 SZARVAS, KOSSUTH L. U. 46. * TEL.: 66/312-288 * 6721 SZÉGED, TISZA LAJOS KRT. 19. * TEL.: 62/556-880

Table listing firearms and accessories under the Káti Vadász header, including FABARM FEGYVEREK and DOCTER KERESŐTÁVCSÓVEK.

LARIX VADÁSZRUHÁZAT ÉS KIEGÉSZÍTŐIK KIS- ÉS NAGYKERESKEDÉSE * 1300 BUDAPEST, PF. 146. * TEL./FAX: 1/453-2329 * E-MAIL: POSTMASTER@LARIX.AXELERO.NET

Table listing firearms and accessories under the Larix Vadászruházat header, including WATZMANN LÄBBELIK and KORD LESZÁK.

MAGISTER FEGYVERBOLT KIS- ÉS NAGYKERESKEDÉS * 1031 BUDAPEST, GYÖNGYSOR U. 6. * TEL./FAX: 1/347-6038 * E-MAIL: DIRECT@ARMTTEL.HU, S.S.I.LI.ARMTTEL@POSTA.WS

Table listing firearms and accessories under the Magister Fegyverbolt header, including CELTÁVCSÓVEK and TRAP ÉS SKEET SPORTLŐSZER.

KERTÉSCENTRUM KFT. * 1106 BUDAPEST, KERESZTURI ÚT 130. * TEL.: 1/431-9950 * FAX: 1/431-9951

Table with columns for product types (e.g., CSOMÓZOTT VADHÁLÓK, 50m-es kiszerelés) and specifications (e.g., 130/18/15 átmérő 2,5/2 mm, 200/19/15 S átmérő 3,1x2,5 mm).

M-ZERO FEGVER ÉS VADÁSBOLT ÉS GLOCK MÁRKAKERESKEDÉS * 2310 SZIGETSZENTMIKLÓS, PETŐFI U. 5/A * NYITVA: HÉTFŐ-PÉNTEK 9-17

Table listing Glock products and accessories, including G17, G22, G19, G23C, G26, G27, G28, G21, and various accessories like magazines and holsters.

NOMÁD VADÁSBOLT * 6800 HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, ZSOLDOS U. 57. * TEL.: 62/244-991, 30/259-7740

Table listing various firearms and accessories, including Kerésőtávcsövek, Fomel, Meopta, Steiner, Nikon, and various scopes and mounts.

ORYX VADÁSBOLT ÉS FEGVERJAVÍTÓ * 8000 SZÉKESFÉHÉRVÁR, SEREGÉLYESI U. 86. * TEL./FAX: 22/504-835 * MOBIL: 30/947-4295

Table listing Oryx products, including various types of rifles (IZS, CZ, Tikka), shotguns (IZS-43EM-1C), and accessories like scopes and magazines.

SEFAG ZRT. VADÁSBOLT * 7400 KAPOSVÁR, BERZSENYI U. 2. * TEL.: 82/317-644, 30/9690323 * NYITVA TARTÁS: H-P 8,30-17-IG, S: 8-12-IG, EBÉDIDŐ: 12-13-IG

Table listing Sefag products, including Remington, Nike, and various types of rifles and shotguns.

SEELAND VADÁSZRUHÁZ KIS- ÉS NAGYKERESKEDÉS * 1188 BUDAPEST, NAGYKÖRÖSI ÚT 24/A

Table listing Seeland products, including various types of rifles (Blaser, Mauser, Beretta), shotguns (Sauer), and accessories like scopes and magazines.

RÁBAI KFT. HUNOR VADÁSBOLT * BEKÉSCSABA ZSIGMOND U.10. * TELEFON: 66/451-171

Table listing Rábai products, including Zastava, Prvi Partizan, and various types of rifles and shotguns.

REFLEX VADÁSBOLT * NYIREGYHÁZA, TÜNDE U. 20. * TEL.: 42/507-115 * FAX: 42/507-116

Table listing Reflex products, including various types of rifles, shotguns, and accessories like scopes and magazines.

S. P. JAGÓ-VADÁSZÜZLET, KIS- ÉS NAGYKER. * 1238 BUDAPEST, LÓÁLLÁS U. 12. * TEL.: 1/285-6162 * FAX: 1/284-9671

Table listing S.P. Jagó products, including various types of rifles, shotguns, and accessories like scopes and magazines.

STEELENT RT. * 3527 MISKOLC, BESENYŐI ÚT 8. * TEL./FAX: 46/412-960 * WWW.STEELENT.HU * E-MAIL: INFO@STEELENT.HU

Table listing Steealent products, including various types of rifles, shotguns, and accessories like scopes and magazines.

SZENT HUBERTUS KFT. VADÁSBOLT * 7400 KAPOSVÁR, FŐ U. 40. * TEL.: 82/430-099, 430-100 * FAX: 82/511-268 * E-MAIL: TIBALDB@T-ONLINE.HU

Table listing Szent Hubertus products, including various types of rifles, shotguns, and accessories like scopes and magazines.

SZIGET VADÁSBOLT, DOMOKOS KFT. * TAKSONY, SZIGET LEJÁRÓ, DÖZSA Gy. U. 26. (BUGYI ELÁGASSAL SZEMBEN) * TEL.: 24/487-088 * NYITVA: H-P 9-17, Sz 9-12

Table listing Sziget products, including various types of rifles, shotguns, and accessories like scopes and magazines.

Szűcs és Zsóka Bt. * OROSHÁZA, KÖND U. 56. * TEL.: 68/413-880, 30/9257-531 * E-MAIL: FUJI@OROSNET.HU

Várjuk viszonteladók jelentkezését.
<i>A garancia a kereskedőségekre 10 év, a fegyvertársaságokra pedig 30 évtől.</i>
NIKON KERESŐTÁVCSŐVEK
Nikon Action VII 7x35 CF 15.400
Nikon Action VII 8x40 CF 17.300
Nikon Action VII 7x50 CF 25.000
Nikon Action VII 10x50 CF 27.000
Nikon Action VII 12x50 CF 30.700
Nikon Action VII 16x50 CF 35.500
Nikon Action VII 7-15x35 CF Zoom 36.500
Nikon Action VII 10-22x50 CF Zoom 38.400
NIKON VÍZÁLLÓ TÁVCSŐVEK
Nikon Action EX 7x35 (vízálló) 40.300

Nikon Action EX 8x40 (vízálló) 44.200
Nikon Action EX 7x50 (vízálló) 46.100
Nikon Action EX 10x50 (vízálló) 50.900
Nikon Action EX 12x50 (vízálló) 54.700
Nikon Action EX 16x50 (vízálló) 62.400
Nikon 7x50 CF WP (vízálló) 73.000
Nikon 8x32HG L DCF (vízálló+irányító) 94.100
Nikon 10x50 CF WP (vízálló) 75.800
Nikon 7x50 IF WP (vízálló) 79.700
Nikon 7x50 IF WP (vízálló+irányító) 115.200
NIKON MONARCH TÁVCSŐVEK
Nikon Monarch 8x42 (vízálló) 86.400
Nikon Monarch 10x42 (vízálló) 92.200
Új Nikon Monarch 8,5x56 (vízálló) 114.990

Nikon Monarch 3-9x40 MATTE #4 szálk. 144.000
Nikon Monarch 2.5-10x50 184.300
Nikon Monarch 2.5-10x50 IL (világító pont) 237.600
Nikon Monarch 2.5-10x56 201.600
Nikon Monarch 2.5-10x50 IL (világító pont) 254.900
NIKON LEZÉRES TÁVMEŊRŐK
Laser 400 (ezüst és fekete) (365m-es) 108.200
Laser 600 (548m-es) 113.300
Laser 800s (731m-es) 123.800
Spotter XL II 16-48x60 142.100

NIKON STABILIZÁTOROS TÁVCSŐVEK
Nikon Stabilizéys 14x40 360.000
Nikon Stabilizéys 12x32 249.600
Nikon Stabilizéys 16x32 259.200
NIKON MEGFIGYELŐ TELESKÓPOK
Fieldscope III (szemlemlé nélküli) 149.800
Fieldscope III A (szeml. n. ferde betekintésű) 172.800
Fieldscope ED III (szemlemlé nélküli) 259.200
Fieldscope ED III A (szeml. n. ferde betekintésű) 283.200
Szemlemlék Fieldscopehoz 26.500-tól
Spotter XL II 16-48x60 142.100

Tűzes Iászt Bt. * IASZBOLT * 1066 BUDAPEST, TERÉZ KRT. 10. * NYITVA: H-P 10-18

CSIGÁS IJAK
PSE Deer Hunter szett 59.900
PSE Nova S4 65.000
PSE Nova 58 75.000
PSE Nova Rimfire 79.900
PSE Vengeance 198.500
PSE Venom 155.000
PSE Scorpion 185.800
PSE Primos 219.500
PSE Firestorm 135.800
Martin Razor 156.500
Martin Sabor 93.800

Browning Rage 89.000
Browning F5 Tornado 125.000
Browning Adrenalin SX 149.000
Browning Micro Midas 59.500
REFLEXIJAK
Black Flash sport 25.000
Black Flash vadász 44.500
Samick Mind 10 sport 42.500
Samick SHT vadász 44.500
Samick SHB vadász 49.000
PSE Progress II. sport 79.500
PSE X-factor sport 198.000
Martin Mamaba vadász 132.000
Martin Hunter vadász 132.000
Gelencsér vadászreflex 72.000
MEREV SZÁRVU NÓMÁD IJAK
Kassai ölyv 28.000
Kassai medve 28.000
Kassai mongol 32.000
Kassai agár 32.000
Kassai párdus 50.000
Grázer longbow 35.000
Grázer magyar 30.000
Grázer TRH 46.000

Grázer mongol 32.000
Grázer ös szkita 22.500
Liskány magyar 28.000
Tóth István magyar 25.000
Tóth István mongol 25.000
Kovács T. magyar I. 28.000
Kovács T. magyar II. 34.500
Kovács T. mongol 30.000
Szalóky laminált magyar 52.000
Mézes Pál ijak 35.000
Gyerekijak 9.000-13.500
Tegezsek 2.800-15.000

Vadász Horgász Bolt * 5520 SZEGHALOM, KOSSUTH L. UTCA 10/1. * TEL./FAX: 66/470-223 * MOBIL: 70/275-9453, 70/310-1594 * E-MAIL: VADASZHORGASZ@NOVATECH.HU

SÖRÉTES LŐSZEREK
NIKE 42-től
ARMUSA 48
MIRAGE 52
RC-Remington 50-tól
Bornaghi 43-tól

Tikka T3 Hunter irányszékkel 22R; 223R; 22-250; 243W; 270W; 7X64; 30-06 246.900
Tikka T3 Hunter irányszékkel gyorsítóval 243W; 270W; 6,5X55; 308W; 7X64; 30-06; 9,3X62 281.900
Tikka T3 Hunter 300WM; 7mmRM irányszékkel gyors. 304.900
Marlin 925 22LR kispuska 59.900
Zastava M70 gyorsítóval 243W 139.000
IZS 18 MH 22R; 223R 54.500
IZS 18 MH 30-06 62.900
ÚJ SÖRÉTES FEGYVEREK
IZS-27M-1C 1 bill. 12/76 138.900
IZS-27E-1C 1 bill. 12/70 134.900
IZS 27EM-1C 12/76 139.900
IZS 27EM-1C 20/76 146.900
IZS-43E 2 bill. 12/70 92.400

CÉLTÁVCSŐVEK
Meopta 7X50 82.800
Meopta 3-12X56 147.900
Meopta 7X56 96.400
Meopta 3-12X50 vil. 181.900
Meopta 7X50 vil. 119.900
Nikon Monarch 2.5-10X50 vil. 237.900
Nikon Monarch 2.5-10X56 vil. 254.900
Nikon Monarch 2.5-10X50 201.600
Nikon Monarch 2.5-10X50 184.300
KERESŐTÁVCSŐVEK
Taiga 8X56 59.990
Tasco 9X63 34.300
Fomei 11X56 31.500
Fomei 8X56 28.100
Nikon Action VII 7x50 25.000
10x50 27.000
12x50 115.000

Véderdő Bt. Szikra Vadászboltja * 2085 PILISVÖRÖSVÁR, FŐ U. * TEL/FAX: 26/330-737 * TEL.: 20/463-0843

HASZNÁLT PUSKÁK
Vn=vizsga nincs
Remington 700, kal. 7 RemMag + 8x56 Zeiss Jena 399.000
Cseh CZ 58-15, 7x65SR-12/70 + 12/70 váltócső 150.000
Cseh ZH 124, 7x57R-16/70 120.000
Bmo Fox M.2. 222Rem + Nikko Sterling 6x40 (felújított tus) 135.000
Német Mauser 8x57 + Tasco 3-9x40 115.000
ZKK 600, 7x57 + Bushnell 4-12x40 120.000
FÉG GV 7,62x54R + 4x32 Zeiss 70.000
TOZ8 22LR + 4x20 céltávcső. Vizsga 2015-ig 15.000
Német Suhl 12/70, dupla 90.000

Zastava 12/70, bock, Vn 50.000
Ta102 34R, 12/70, bock 55.000
MC 21, 12/70, Vn 65.000
IZS 12/70, dupla (2 db) 40-45.000
IZS 18 (egycsövű), kal. 12 (Vn). 16 18-16.000
HASZNÁLT MÁROKLŐFÉYVEREK
Vn=vizsga nincs
Különböző FÉG, CZ, Taurus, Smith and Wesson, Astra, Arminius, MCM (Vn) 18-110.000
Unique Mod. Bcf-66 (francia), 7,65Br 25.000
Frommer Liliput 6,35 Hivjón
Para-Ordance (kanadai) P18-9, 9mm Luger + tartálék tár 299.000

HATÁSTALANÍTOTT FEGYVEREK
IZS 12/70, dupla, szép vésetek 49.000
RPD dobтарás golyószóró, komplett 120.000
PPS géppisztoly 85.000
Nagant 7,62, szuronyos, komplett 55.000
CZ Zbrojovka, kal. 6,35 24.000
Koreai 7,62-es 70.000
EGYEB
Akah, Hubertus céltávcső 2,5-10x56 (világító pontos) 55.000
Képek/olaj, akvarell, pasztell, rézkarc; Priboda, Valczaki, Kovrig, Szarvas, Kolonits, Dedinszky 15-120.000

Különbözö valutanemekben közölt árak**BENKOVICS AUTOCENTRUM** * HÍVATALOS NIWA TRUCK MÁRKAKÉPVISELET ÉS SZERVIZ * 2400 DUNAÚJVÁROS, LOKOMOTÍV ÚT 7.

TEL./FAX: 25/503-315; TEL.: 25/503-316; 20/926-9833 * E-MAIL: BENKOVICSAC@INVI TEL.HU

NIVA 4x4 TERHEGYPÖCSÉK Típus, szálk. szemlélyes szíma, platómák	Ilyazott katalózátorral, EURO-III minősítésű motorral szerelték.	Cummins ISBe 150 Le motor (EUR) ... 1.920
Niva Truck 2346 Farmer, 2+2 fű	Garancia: 1 év kilométerkorlátozás nélkül.	4x4 változatok: ALZKAC: K/L/L ALZKAC: K/L/N/L/L E/L/S
1900x1600 3.700.000	DAEWOO D-LINE	D 75/100 EU3 37.460/37.850
Niva Truck 23464 Farmer, 2+2 fű, 1600x1600 3.700.000	D 60-75/100 EU3 22.500/22.800/23.200/	D 90/100 EU3 39.230/39.950
Niva Truck 23461 Farmer, 5 fű, 1200x1600 3.700.000	6+1 sebességűZF váltó (EUR) 1.400	Vontatási opció 3500 kg össztömegű ráfutófékes vontatmányhoz (EUR) 210
Niva Truck 2329 Pick Up, 5 fű, 1200x1600 3.700.000	Cummins ISBe 150 Le motor (EUR) ... 1.920	6500-10 000 kg össztömegű átmenőfékes vontatmányhoz (EUR) 1.480
A fenti típusok egységben benzínüzemű, 1690 cm3 hengerenkénti befecskendezésű, szabványos motorral.	D 90/100 EU3 24.000/24.600/25.300/	Opciók
	6+1 sebességűZF váltó (EUR) 700	Spóiler Zako 145.000

JUVA AGRAR SZOLGÁLTATÓ ÉS KERESKEDELMI KFT. * 2461 TÁRNOK, HALÁSZ JÓZSEF U. 66. * TEL.: 23/585-008 * FAX: 23/585-014 * INFO@JUVA.HU * WWW.JUVA.HU

Árak E-bán.	VADRIASZTÓK	Guardian2 standard vadriasztó forgó állvánnyal 431
		Guardian2 dupla vadriasztó forgó állvánnyal 719
		Guardian2 standard vadriasztó 287

Hálófűlké Zako 420.000	Színfelár 25.000	Szegédkihajtás + hidraulika szivattyú 350.000
Rádiósmagnó (24V) 45.000	Sziesztett tükkörző 18.500	Rakománygróztító fűl 3.500/db
Elektromos ablakemelő (24V) 60.000	Szerzámok 17.000	Tachograf hitelesítés 45.000
Kódlámpa (24V) 30.000	GÁZELLA 2.4TD KISHASZONJÁRMŊVEK	Platós-ponyvas 3 szem. (EUR) 12.750
Légrugós vezetőlánc (24V) 110.000	Platós-ponyvas 4 szem. 4x4 (EUR) 15.437	Platós 6 szem. (EUR) 14.937
Klíma 395.000	Platós 6 szem. 4x4 (EUR) 16.187	
Kompressortartó kialakítás 17.500		
Állófűtés Eberspacher (gázolaj) 240.000		
Daru felszerelés 250.000		

TRÓFEA KFT. VADÁSZATI KIS- ÉS NAGYKERESKEDELEM * 2100 GÖDÖLLŐ, ISASZEGI ÚT 168. * TEL.: 28/420-760, 28/430-291 * FAX: 28/422-181 * E-MAIL: TROFEAKFT@INVI TEL.HU

GÖLYÖS VADÁSZFEGYVER	IZS 18 MN 30-06 54.800	Titán 6 Lux balos 30-06 320.000	SÖRÉTES VADÁSZFEGYVER	ZBK 100 16/70 27.000
80 98 Lux 300 WinMag 183.000	JW-23 Norinco 22WM 40.000	ZKM 453 Varmint 22LR 104.700	IZS 43ME-1C 20/76 multi ch 103.000	ZBK 100 20/70 27.000
CZ 527 Lux 222 Rem 168.000	JW-15 Norinco 22LR 39.800	Sauer 202 Classic 30-06 424.000	IZS 43E 12/70 87.000	Beretta 686E Sporting 12/76 MC 483.000
CZ 550 FS 7x64 197.000	JW-15 Norinco 223 Rem 81.100	Sauer 202 Select 30-06 518.000	Rizzini Elegant 16/70 360.000	Beretta White Onyx 12/76 MC 440.000
CZ 550 Lux 243 Win 163.000	Merkel KR1 St. 7x61 412.000	Sauer 202 Elegance 30-06 625.000	Rizzini Alibion 20/70 1bill 185.000	Beretta AL 391 Technis 12/76 MC 469.000
Classic Mannlicher F 243 Win 444.000	Titan 3 Lux 222 Rem 286.000	Winchester 94 tip. 30-30 289.000	Rizzini Alibion 12/70E cserch 249.000	Beretta Urika AL 391 12/76 MC 330.000
Classic Mannlicher 30-06 478.500	Titán 6 Lux 30-06 286.000	Mausser K98 8x57 IS (hadi) 68.000	ZBK 100 12/70 27.000	

Börze: Az ingyenes magánhirdetések rovata

Rovatunkban a magánjellegű (pl. használt termékek, munkát keres) apróhirdetéseket – amennyiben terjedelmük nem haladja meg a 150 leütést – ingyen jelentetjük meg. Az ennél hosszabb hirdetéseket átszerkesztjük, illetve nem közöljük. Amennyiben szeretnéd jelentetni a 150 leütésnél terjedelmesebb apróhirdetésed, bel földi postautalványon lapzártáig (minden hónap 1-je) juttasson el címünkre minden 10 leütésért 120 forintot (a 150 leütést meghaladó szövegrészért). A nem magánjellegű (pl. szolgáltatás, munkát kínál, oktatást vállal) apróhirdetésekkal kapcsolatban felvilágosítást szerkesztőségünkben kérhetnek. Apróhirdetést kizárólag írásban (e-mail, fax, levél) fogadunk el. A szövegeket szerkesztve közöljük, az esetleges nyomdahibákért felelősséget nem vállalunk.

VADÁSZAT

Nagyvadás (mecseki) vadászati lehetőséget (tarvad, vaddisznó) ajánlanék két személynek, cserébe alföldi fácán- és nyúl-vadászatrét, barátságos alapuló vendéglátással. 20/529-9707

Miskolci vadásztársaság gerlevadászati lehetőséget biztosít, akár napidíjas formában is. 30/5868-969 (ef)

Kiváló vadászati lehetőségek zalai, kiemelten jó területen. Vadászhat, csónakázás, lovaglás, horgászat, pihenés, csónakázás stb. 30/910-4224 (ef)

MUNKA

Vadgazda mérnök állást keres. Középfokú angol és alapfokú német nyelvtudással, B kat. jogosítvánnyal rendelkezem. 20/565-3894

Budapesti székhelyű vadászatszervező iroda tapasztalattal rendelkező vadászatservező kollégát keres, német és angol/francia nyelvtudással. Jelentkezés kizárólag írásban, szakmai önéletrajzzal: susanna.uhrin@hubertus.com (ef)

25 éves vadgazdálkodási technikusi, nagyvadás területen szerzett vadőri tapasztalattal munkát keres. Lakás szükséges. 30/6505-745

SZOLGÁLTATÁS

Nyugat-afrikai vadászató cég keres magyar, hivatásos vadászokat. Októbertől 2007. májusig tartó munkára. Angol nyelvtudás feltétel, francia nyelvtudás előny. Jelentkezni szakmai önéletrajzzal: kudu55@freemil.hu, mobil: 30/515-4153 (ef)

Dunakeszin, a Fő út 63-ban, „Kékszárkány” használatruházatlemben tiroli ruhák jó minőségben, széles választékban kaphatók. Nyitva: H-P 9–17-ig, Sz 9–12-ig. 20/429-2796 (ef)

OKTATÁS

Az állami vadászvizsga kidolgozott szóbeli tételei flopin és kinyomtatott papíron, realis áron megrendelhető. 20/427-3588 (ef)

FEGYVER

IZS-27-es 12/70 bock, nem ejektoros sörétes vadászfegyver, 2008. febr.-ig érvényes műszakival, tartozékokkal, löszerral 50 E Ft-ért eladó. 20/9393-321, Bp.

2 db IZS-27-es bock 16/70 és 12/70 olcsón (40-55 E Ft) eladó. 30/456-5756

Tikka T3 9,3x62-es 1 éves karmentes gyorsító, kb. 80 lövést használ, dobozban. 220 E Ft. 9 év vizsga. 20/944-0457

Tikka 243W, 6x42, Schmidt & Bender céltávcsővel, újszerű állapotban eladó. 20/984-6193

Eladó egy 16-os cseh bock sörétes vadászfegyver 12-es skeet váltócsővel. 30/430-7911

Keresek jó állapotú CZ-550 vagy ZKK-600 típusú golyós vadászfegyvert távcső nélkül realis áron 9,3x62 kaliberben. 20/994-3560

16/16/9,3x74R kal. egyedi zárszerkezetel, '38-ban gyártott Springer's drilling, 68 cm-es csővel, eredeti 4x32-es Carl Zeiss-szel szerelve, kifogástalan állapotban igényesnek eladó, 2,1 M Ft. Kérésre fotót küldök. parabellum@email.ro; tel.: 00 40 741 124 435

7,62x54R Nagant új állapotban oldalsíns szerelékkel, gyorsítóval 5 év műszakival eladó. 49 E Ft. 30/248-3515

Kifogástalan állapotú Merkel 20-as duplapuska eladó, 2015-ig érvényes műszakival. 20/943-1257

Eladó egy cseh 243 Win. kal. gavallérpuska, 1,5-6x42 világító pontos Fomei távcsővel, kitűnő állapotban. 199 E Ft. 30/977-2051

Eladó S&W 0,22-es bull csőves HI-VIZ sportpisztoly kitűnő állapotban. 120 E Ft + tárolódoboz 8000 Ft. 1/240-1923, 9–16-ig

Sürgösen eladó 8x57-es Steyr-Mannlicher SBS Luxus agyazással, 7x50-es világító pontos Meoptával, gyári szerelékkel, 40 db RWS löszerral. Kérésre képet küldök! 70/944-1035

Carl Gustav 6,5x55, eredeti hadi állapotban, 1900-as kiadásban, csak hozzáférőnek eladó. 20/383-1291

Kitűnő minőségű használt távcsövek páratlan szűrküveti értékkel rendelkező MC lencsebevonattal, teljes körű szervizháttérrel

ELADÓK.

20/9247-519

Weatherby 30-06-os szerelékkel Swarowski távcsővel eladó. 300 E Ft. 30/2168-755

H&H lakatos Merkel bock, 203 E. 20/70-es. Mélyvésett. 10 éves. 30/2168-755

Dragunov S.V.D.N.-2 távcsővel orosz mesterlövészpuska eladó. 30/4715-751

Smith & Wesson M422 Long Rifle 6" sport marok és Tanfoglio P19 9 mm Luger 4" + tár, mikroirányzékkal, 2014-ig műszakival eladó. 25 E, 35 E Ft. 20/771-1302

6,5x55-ös átalakított Carl Gustav szép balos tussal vagy az eredeti tussal, Tasco távcsővel szerelve eladó. 200-8341

12/70-es Browning B-80-as öntöltő nagyon jó állapotban eladó. 170 E Ft. 70/387-9558

Kettner S2020 típ. Bock büsch 222 Rem. 20/76 kaliberben 6x42 Zeiss távcsővel, oldható gyári szerelékkel, gyorsítóval, újszerű állapotban eladó. 285 E Ft. 30/9790-359

IZS 16/70 bock sörétes vadászfegyver jó állapotban, 40 E Ft. Zala megye. 30/411-5082, 8-18-ig

Alig használt 7x57 Spanyol Santa Barbara 6x42 Norconia, 65 E Ft. 20/923-1444

Brno 502 vegyes csövű 7x65R/12 Meopta 7x50 céltávcsővel, műszaki 2009-ig. 150 E Ft. FÉG bock. Cal. 12 Trapp + Skeet csővel, műszaki 2015-ig. 100 E Ft. 20/9687-096, Bács m.

8x57 Santa Barbara 6x42 Norconia céltávcsővel, oldható szerelékkel, beépített lámpakapcsolóval, 40 db löszér, kitűnő állapot. 120 E Ft. 30/258-7268, Baranya

Eladó 20-as Merkel duplapuska, újszerű, megkímélt. 80 E Ft. 70/586-3220

Eladó Zastava 375 H&H Mag. Vadi

Eladó Tikka 7x64-5 golyós fegyver, Tikka szereléssel Docter 8x56-os 4 abz., távcsővel, kiváló állapotban, 270 E Ft. 30/206-0336

Eladó Sako H75/243 cal. Sako szerelék, Meopta 3-12-50 világító pontos céltávcsővel, új állapotban. 400 E Ft. 30/2555-189
Steyr-Mannlicher 243 Win. Golyós Swarovski 6x42 4 abznés távcső oldható Steyer szereléssel, kiváló állapotban. 350 E Ft. 30/206-0336

TÁVCSŐ

Eladó 4x12x56-os világító pontos Edenberg céltávcső zsír új, ill. 12-es Fég Bock és 12-es félautomata MC-21-es (45 E, 85 E, 65 E Ft). 70/330-4047

Keresek 6x42 Carl Zeiss Jena céltávcsövet ZKK 600-as fegyverhez eredeti szereléssel (sínest). 20/9424-279

Zeiss Jena 6x30, 8x30, 7x50, 10x50 használt, jó minőségű keresőtávcsövek piros Multi Coated lencsebevonattal eladók. 20/9247-519, Győr

Éjjellátó keresőtávcső eladó. 30/467-0123
Exakta spektív 20-60x70 új, Carl Zeiss Jena 8x30 keresőtávcső használt bőrtokkal eladó. 30 E, 30 E Ft. 20/550-2628

KUTYA

Bajor hegyi véreb kölykök eladók! 2006. 07. 11-én született, 9 db kölyök. A szülők szlovák import kutyák, aktívan vadásznak. Apa: képességvizsga, anya: CAC, CACIB, BOB. 70 E Ft. Kovács Róbert, 30/956-8856

Jagd terrierek (1 évesek), tkv.-vel, bevadászva, vadászó, győztes szülőktől vadászoknak garanciával eladók. 70/313-8716

Hannoveri kan véreb kölykök eladók júniusi ellésből, oltva, féregtelenítve hivatásos vadásztól. 30/245-2187

Szálkás szőrű tascó kölykök vadász vérnalul szülőktől, oltva, törzskönyv nélkül eladók. 12 E Ft/db. 30/253-3927

Drót- és rövid szőrű magyar vizsla kölykök, kiképzett és bevadászt, vizsgáztatott (AV, KV VAV, ÖTV), ill. növendék és tenyészutyaik előjegyezhetők. 70/7025-415

Szálkás szőrű vadásztascó kölykök (2 db kan), 4 hónaposak, vadászó szülőktől, törzskönyv nélkül eladók. 10 E Ft/db. 94/322-180, 20/440-3472

Törzskönyvezett, vadászó szülőktől jagd terrier kölykök eladók. 45/471-374, 30/526-7795

Rövid szőrű német vizsla kiskutyák aktívan vadászó munkavizsgás szülőktől, törzskönyvvel vagy anélkül, sporttársi áron eladók. 20/4881-935

Kitűnő küllemű CAC, CACIB vizsgázott, aktív munkakutyáktól drót-, ill. rövid szőrű magyar vizsla kölykök és növendékek eladók. 70/702-5415

Szálkás szőrű tascó kölykök eladók. Aktívan vadászó, törzskönyves szülőktől. Fridolin unokák. 70/273-6591

Rövid szőrű magyar vizsla kiskutyák törzskönyvezve, oltva, tetoválva, vadászó szülőktől eladók. 45 E Ft. 30/412-9690 Tapolca

Szálkás szőrű tascó kölykök kitűnő küllemű, aktívan vadászó szülőktől eladók. Ugyanitt kanok fedeznek. 70/9426-811

Rénusi vadász kennelből rövid szőrű magyar vizslák kitűnő pedigrével eladók. 30/619-0287

JÁRMŰ

Defender HT90 2.5 TD tgk. 2 szem. Évji: 2005. 02. 23 E km szervizkönyves Mo-on vásárolt. 1. tul.-tól, extrákkal. 5 M Ft + áfa. 20/223-0096

Lada Niva 1.6 benzines (sötét zöld) rendszeresen szervizelve, műszaki vizsgával, megkímélt állapotban, új terepes gumikkal eladó! 499 E Ft. 30/5255-111

Lada Niva adásvétel, cserél! Állandó 20-30 db-os készlet. Céges, törött és hibás is érdekel! Ugyanitt minősített kiegészítők. Bp. XXIII., Haraszti út 36/C; Baja, Wesselényi u. 41. Tel.: 20/9518-492 (ef)

Eladó Fiat Panda 4x4 1.0 benzines 1986-os, friss műszakival, vonóhoroggal, új gumikkal, sok pótkatrészel, jó állapotban. 217 E Ft. 30/978-0381

Subaru 1,8 kombi teljesen felújítva, műszaki vizsára felkészítve, 4x4, felező, hátsó híd difi zár, nagyon jó felszereltséggel, nehéz terepre is. 340 E Ft. 24/435-179

Simson Schwabe segédmotor, kényszerlég-hűtéses, teljes felújítással, gyári alkatrészekkel, hivatásos vadászoknak! 65 E Ft. 70/387-9558

TROFEA

18 db-os óz trófeagyűjtemény (nagykoponyás, nem bíralt) eladó. 4000 Ft/db. 30/253-3927

2 db gimzarvas trófea eladó, 7 és 5 kg-osak, 20 és 15 E Ft. 30/355-4825
Vadászgyűjteményből eladók gimzarvas és óz trófeák. 20/246-7576
Hagyatékból származó óz, gim, vaddisznó trófeagyűjtemény egyben vagy darabonként eladó. 70/771-0584

KÖNYV, ÚJSÁG

Keresem A Természet újság háború előtti évfolyamait, ill. régi, állatokkal foglalkozó könyveket és folyóiratokat. 30/281-4498

EGYÉB

30-40 mázsa csöves kukoricát vennék. 20/952-4848, Szfvár

A Csehátón (Borsod megye) 2 vadászterületen eladó egy 13,3 ha és egy 19 ha földterület. 300 E Ft/ha. A vadászterületen földtulajdonosi alapon szerveződött vadászársaságok vannak. 70/321-6653

Élő vaddisznót vásárolnék, elsősorban kanok érdekelnének. 20/3314-041
Automata vadetető, beállítható szórás idővel és szabályozható mennyiséggel eladó. 30/467-0123

Új villanypásztor eladó, 230 V/12 V adapterrel, 40 db szigetelővel, 1 év garanciával: 15 E Ft. Alkalmos háziállatok terelésére és vadon élő állatok távol tartására. 70/330-9763, nefelejcs@ttnetwork.hu

A Magasles havilap megtalálható az újságosstandokon és az alábbi szaküzletekben

- AJKA: Hadax Kft. Vadászbolt**, 8400 Fő út 1. • **BAJA: Harmónia Vadászbolt**, 6500 Hattyú u. 2. • **Szerdahelyi Vadászbolt**, 6500 Árpád tér 1. • **BALASSAGYARMAT: Balassa Kft., Vadászbolt**, 2660 Mátyók út 7. • **Ipoly Vadászbolt**, 2660 Bajcsy út 5. • **BÉKÉSCSABA: Harmónia Vadászbolt**, 5600 Luther u. 12. • **Rábai Kft. Hunor Vadászbolt**, 5600 Zsigmond u. 19/B. • **BUDAÖRS: Vadmascika Vadászbolt**, 2040 Szabadság út 139. • **BUDAPEST: 22-es Csapdaja Túlélőbölt**, 1066 Teréz krt. 22. • **Budapesti Távcső Centrum**, 1122 Városmajor u. 19/B. • **Daisy Fegyverbolt**, 1115 Bartók Béla út 87. • **Frommer Fegyverbolt**, 1089 Rezső tér 21. • **Gemenc Vadászbolt**, 1203 Kossuth L. u. 57. • **Harmónia Vadászbolt**, 1165 Margit u. 116. • **Kaliber Max Bt. Célpont Fegyverbolt**, 1035 Verőfény u. 1. • **Kerítéscentrum Kft.**, 1106 Keresztúri út 130. • **Larix Vadászbolt**, 1107 Somfa köz 8. • **Magister Fegyverüzlet**, 1031 Gyöngyosor u. 6. • **Optika-Fotó**, 1056 Váci u. 61. • **S. P. Jagd Vadászüzlet**, 1238 Lóalás u. 12-14. • **Seeland Vadászárúház**, 1188 Nagykőrösi út 24/A. • **Sólyom Vadászfegyver-javító Bt.**, 1031 Keve u. 45/C. • **Tüzes Ijász Bt., Ijászbolt**, 1066 Teréz krt. 10. • **CSORNA: Hanyi Vadászbolt**, 9300 Arany J. u. 8. • **DABAS: P+B Sherwood Bt.**, 2370 Szent István u. 42. • **DEBRECEN: Agroker**, 4031 Kíss Ernő u. 64-66. • **Harmónia '91 Kft.**, 4025 Széchenyi u. 10. • **Harmónia Vadászbolt**, 4026 Bethlen u. 36. • **DUNAÚJVÁROS: Benkovics Autócentrum**, 2400 Lokomotív út 7. • **EGER: Harmónia Vadászbolt**, 3300 Torony út 1-3. • **FEHÉRGYARMAT: Agroker**, 4900 Szatmári u. 1. • **GÖDÖLLŐ: Trófea Kft.**, 2100 Isaszegi u. 168. • **GYÖNGYÖS: E-Diana Vadász- és Horgászbolt**, 3200 Rózsa u. 2. • **Harmónia Vadászbolt**, 3200 Szent Bertalan u. 4. • **GYÖR: Hungaro-Arms Vadászbolt**, 9022 Apáca u. 14. • **HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Hargita Jagd Vadászbolt**, 6800 Andrassy u. 32. • **Nomád Vadászüzlet**, 6800 Zsoldos u. 57. • **KAPOSVÁR: SEFAG Zrt. Vadászbolt**, 7400 Berzsenyi u. 2. • **Szent Hubertus Vadászbolt**, 7400 Fő u. 40. • **KAPUVÁR: Drilling Vadászbolt**, 9330 Kossuth L. u. 16. • **KECSKEMÉT: Harmónia Vadászbolt**, 6000 Széchenyi tér 14. • **Horgász Vadász Bt.**, 6000 Rákóczi út 16. • **KESZTHELY: Harmónia Vadászbolt**, 8360 Rákóczi u. 3. • **Hunor 2000 Bt. Fegyver- és Vadászbolt**, 8360 Széchenyi u. 11. • **KISBÉR: AgroProdukt Kkt. Vadász-Horgászbolt**, 2870 Kossuth L. u. 16. • **KISKÖRÖS: Tüskevár Vadászbolt**, 6200 József A. u. 5. • **KISKUNHALAS: Célpont Fegyverbolt**, 6400 Hősök tere 1. • **KISVÁRDA: Agroker**, 4600 Török u. 11. • **Harmónia Vadászbolt**, 4600 Szent László u. 13. • **LENGYELTÓTI: Sport Horgász Vadász Bolt**, 8693 Kossuth L. u. 71/A. • **MÁTÉSZALKA: Agroker**, 4700 Jármí u. 57. • **MEZŐZOMBOR: Agroker**, 3931 Fűrerbánya • **MISKOLC: Harmónia Vadászbolt**, 3530 Széchenyi u. 14. • **Steelvent 2000 Zrt.**, 3527 Besenyői út 8. • **Szalonka Vadászbolt**, 3530 Király u. 2. • **MOHÁCS: Brachmann Kereskedőház Kft., Hubertus Vadászbolt**, 9200 Magyar u. 17. • **Jagd Revier Vadászbolt**, 9200 Szent István király u. 117. • **NAGYKÖRÖS: Sírúy Vadászati Ker. Kft.**, 2750 Örkényi u. 13. • **NYÍRBÁTOR: Agroker**, 4300 Császári u. 178. • **NYÍR-**

FROMMER KFT. FEGYVERBOLT
A KOCKÁZATOS AKCIÓ FOLYTATÓDIK!
A kupon felmutatója annyi kedvezményt kap a kiskereskedelmi árakból, amennyit dob.
1098 Budapest, Rezső tér 21.
Tel.: 210-3506, 30/2427-460
Érvényes 2006. szeptember 30-ig.

A kupon bemutatójának a WINCHESTER termékek árából 8% kedvezmény!
SZENT HUBERTUS KFT.
7400 Kaposvár, Fő u. 48.
Tel.: 82/430-099, 430-100
Fax: 82/511-268
Érvényes: 2006. szeptember 30-ig.

Silva Fejlámpa
A kupon felmutatójának, aki szeptemberben Silva Fejlámpát vásárolt a Compass Sport üzletben, 20% kedvezményt kap a termék árából.
-20%
1098 Budapest, Rezső tér 21.
Tel.: 210-3506, 30/2427-460
Érvényes 2006. szeptember 30-ig.

A kupon felmutatójának: Szintévesztőknek ingyenes helyzetfelmérés! Minden termékre 10% kedvezmény.
LŐRINCZ ÉS FIA KFT.
1056 Budapest, Váci u. 61.
Tel./fax: 266-0485, 337-2902
Nyitva: H-P 10-18, Szó 11-13
Érvényes 2006. szeptember 30-ig.

Budapest, XII. Városmajor u. 18b.
távcső centrum
06-20-432-5555
www.tavcsso.com
"Hármat veszel - boldog leszel!"
Ha e kupon felmutatója 3 terméket vásárol, akkor a legkedvezőbb árú termékből további 20% engedményt adunk!

A kupon felmutatója az erdő- és vadgazdálkodási kerítések árából mennyiségétől függetlenül 10% kedvezményt kap (lásd a 45. oldalon)
STEELVENT RT.
3527 Miskolc, Besenyői út 8.
Tel./fax: 46/412-960
www.steelvent.hu • info@steelvent.hu
Érvényes 2006. szeptember 30-ig.

A kupon felmutatója számára 10%-os kedvezményt adunk a légpuskák árából.
HANYI VADÁSZBOLT
9300 Csorna, Arany J. u. 8.
Telefon: 96/261-847
Érvényes 2006. szeptember 30-ig.

SEELAND VADÁSZÁRÚHÁZ Mobilker 2000 Kft.
A kupon felmutatója termékeink árából - kivéve éles lövegvet és löveket - 10% kedvezményt kap!
Egyes termékekre 20% kedvezmény!
1188 Budapest, Nagykőrösi u. 24/A.
Tel.: 291-8886 • Fax: 292-2991
Érvényes 2006. szeptember 30-ig.

DRILLING VADÁSZBOLT
9330 Kaposvár, Kossuth L. u. 16.
Tel.: 96/240-664
A KUPON FELMUTATÓJA 10% KEDVEZMÉNYRE JOGOSULT (kivéve a fegyverek és lövegek árát).
Érvényes 2006. szeptember 30-ig.

A Magasles olvasói számára a vadászati árjegyzékben szereplő árakból 10%-os kedvezmény!
Árjegyzékünk a lap 41. oldalán.
GOMBÁS SÁNDOR, VÁRERDEI KFT.
Tel.: 30/933-2216
www.vadaszkert.hu
info@vadaszkert.hu
Érvényes 2006. szeptember 30-ig.

Magasles - Független információs havilap • Kiadja: **ProFo-Kiadó** • Szerkesztőség: **1088 Budapest, József krt. 19. B lépcsőház II/4.** Telefon: **1/4-111-111**, fax: **1/2-670-670**, e-mail: **info@magasles.hu**, <http://www.magasles.hu> • Felelős főszerkesztő: **Iffy Takács Szabolcs**, szerkesztő: **Kovács Zsolt**, tördelőszerkesztő: **Lőrincz Zsuzsanna**, kapcsolatfelvétel, hirdetések: **Göröcs Zsuzsanna**, pénzügy: **Juhász Róbertné** • HU ISSN 1785-0126 • Terjeszti a Lapker Rt. és a fent megjelölt szaküzletek. • Előfizethető a szerkesztőség címén belföldi postautalványon, illetve igény esetén készpénz-átutalási csekket küldünk. **A előfizetési díj egy évre 3900 Ft.** • A fotókat, ábrákat, írásokat a szerzői jogok tiszteletben tartásával közöljük, de előfordulhat, hogy a szerző vagy a jogutódja nem ismert. Ilyen esetekben, kérjük, az illetékesek jelentkezzenek. • Az újságban közölt árakat és egyéb adatokat partnereinktől kapjuk, így azokért, valamint az esetleges nyomdai hibákért felelősséget nem vállalunk. Kérjük, mielőtt tervezne, tájékozódjon a részletekről! • Az újságban közölt adatokat, információkat, másolni, sokszorosítani vagy forrásként felhasználni más hír-, illetve információs anyagokban a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül tilos. Minden jog fenntartva!
Lapzárta minden hónap 1-jén. • Megjelenés minden hónap utolsó hetében.

Az új Sako tolózárasról

1970-es évek óta kerültek nagyobb számban finn golyós vadászpuskák Magyarországra. Minőségük mindig átlagon felüli volt, áruk – összevetve kedvező tulajdonságaikkal – sosem vészes. Aki Sakót vett, az biztos lehetett abban, hogy a közepesnél jobb termékhez jutott. Még ma is fogalomnak számítanak a régi Sako M. Vixen, M. Finnbear típusok, holott évtizedek óta leálltak a gyártásukkal. Ennek ellenére, ha valaki kitűnő állapotban lévő használtra bukkan, akkor érdemes „lecsapni” rá, mert megbízhatóan működnek ezek a régi darabok.

Októberi számunkból...

Keresse szeptember utolsó hetétől az újságárusoknál!

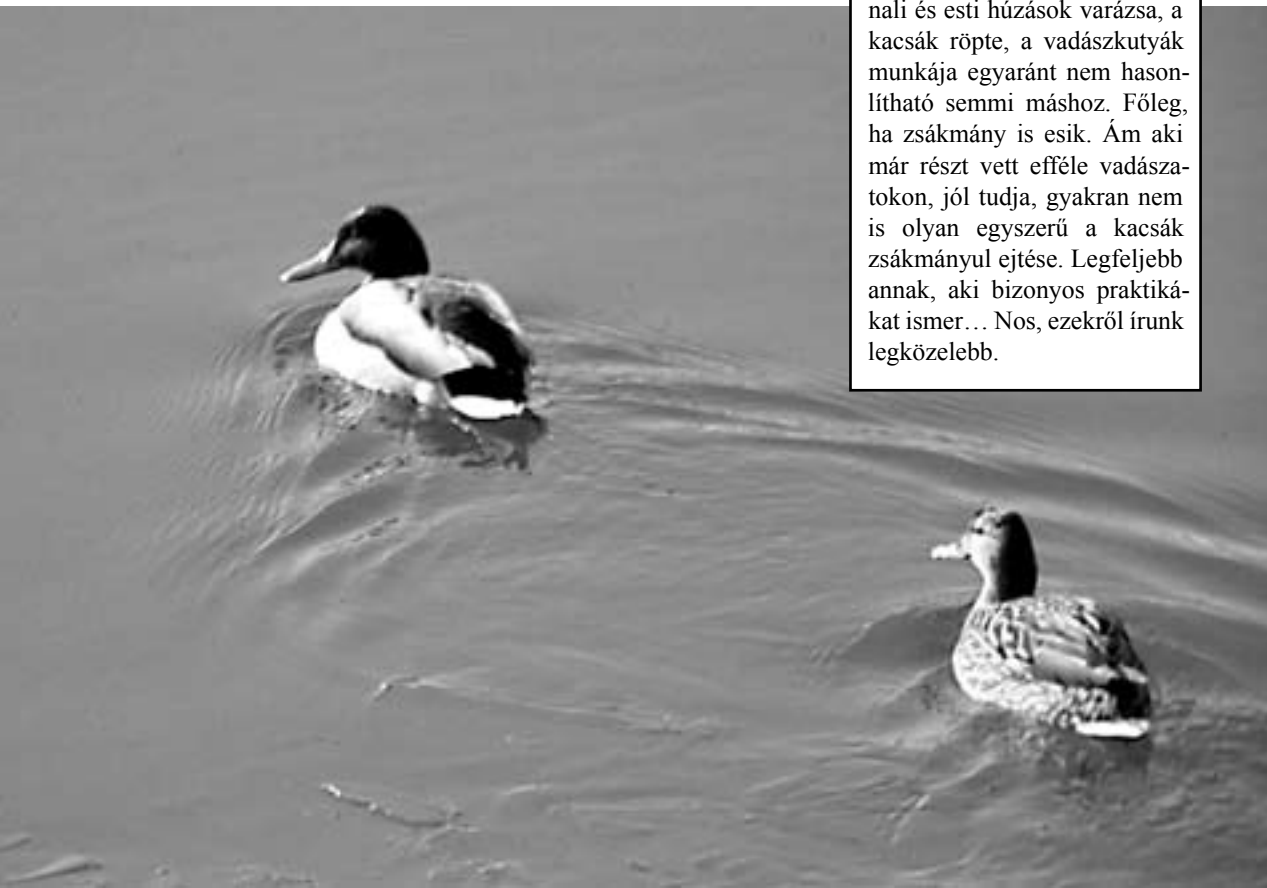
Változó vadásznyelvünk

Eördögh Tibor jó három évtizede pompás könyvet alkotott *Vadászok nyelvén* címmel. Számtalan íz, magyaros vadász kifejezés olvasható benne. Éppúgy, mint a hajdani vadászkönyvekben. Milyen szépen, magyar vadásznyelven írt például Studinka László vagy éppen Szederjei Ákos. Mára azonban megváltozott a vadásznyelv. Sőt, inkább azt mondhatnám, szegényedett. Ennek miéértjére nehéz választ adni. Mi azonban következő számunkban mégis megpróbálunk magyarázatot találni.

*Szerkesztőségünk
a változtatás jogát fenntartja!*

Vízivadra vadászva

A vízivad vadászata különleges élményt jelent. A hajnali és esti húzások varázsa, a kacsák röpte, a vadászkutyák munkája egyaránt nem hasonlítható semmi máshoz. Főleg, ha zsákmány is esik. Ám aki már részt vett efféle vadászatokon, jól tudja, gyakran nem is olyan egyszerű a kacsák zsákmányul ejtése. Legfeljebb annak, aki bizonyos praktikat ismer... Nos, ezekről írunk legközelebb.

Ami
a sikerhez
kell

Leitzhungaria

Barta-Szabó Attila / Leitz Hungaria Kft.
H-1075 Budapest / Madách I. u. 13-14.
Tel.: +36 20 90 59 171
E-mail: trade@leitz-hungaria.hu

Seeland[®]
Vadászbolt
Kis- és nagykereskedés

Áruvásárlási hitel 20 000-tól
1 000 000 forintig vadászfegyverekre is!
HITELKÁRTYÁT IS ELFOGADUNK!

Blaser **SAUER**
 SWAROVSKI
OPTIK **ZEISS** **Leica**

**Blaser, Beretta, Sauer,
Mauser, Swarovski
teljes körű márkakereskedés**

Blaser R 93
Fegyver vagy távcső vásárlásakor
Seeland és Gronell vadászruha vagy bakancs ajándékkal
segítjük a sikeres vadászatát.

Hunters Video
home adventures

**Már 53-ra bővült
a vadászfilmek
választéka!**

A DVD-ket és a célzóbotot
az ország egész területén,
postai utalvánnyal,
24 órán belül megkapja!

**Premium
célzóbot**

4 lábú célzóbot
biztonságos lövések
leadására

9800 Ft

MOBILKER 2000 KFT.

1170 Budapest, Nagykorösi út 24/A • Tel.: 201-9889 • Fax: 202-2901
E-mail: vadasz@seeland.hu • www.vadaszat.net/mobilker.html

**Golyós és sűrétvadászpuskák
és lösverek nagy választékban!**

A vadászat élvezete

Őné a világ a Nikon új High-Grade távcsöveivel

Alapvető, komoly felszerelés: Ön is megtapasztalhatja, hogy miért, ha a kezében tartja az új HG távcsöveket. Tiszta, éles képével igazi élvezetté varázsolja a vadászatot, gyenge fényviszonyoknál és ködös, nedves időben is. A Nikon élesben is bizonyított technológiája mind az Ön szolgálatában áll: többrétegű lencsebevonat, víz és páramentes felépítés. Nikon HG L: hihetetlenül izgalmas élmény!

10x42 HG L DFC

NIKON KFT
1100. út 56. 1047 BUDAPEST
TEL: (06) 231-1371, 232-1372
FAX: (06) 232-1188
cs@nikon.hu
www.nikon.hu

Nikon Sport Optics